

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

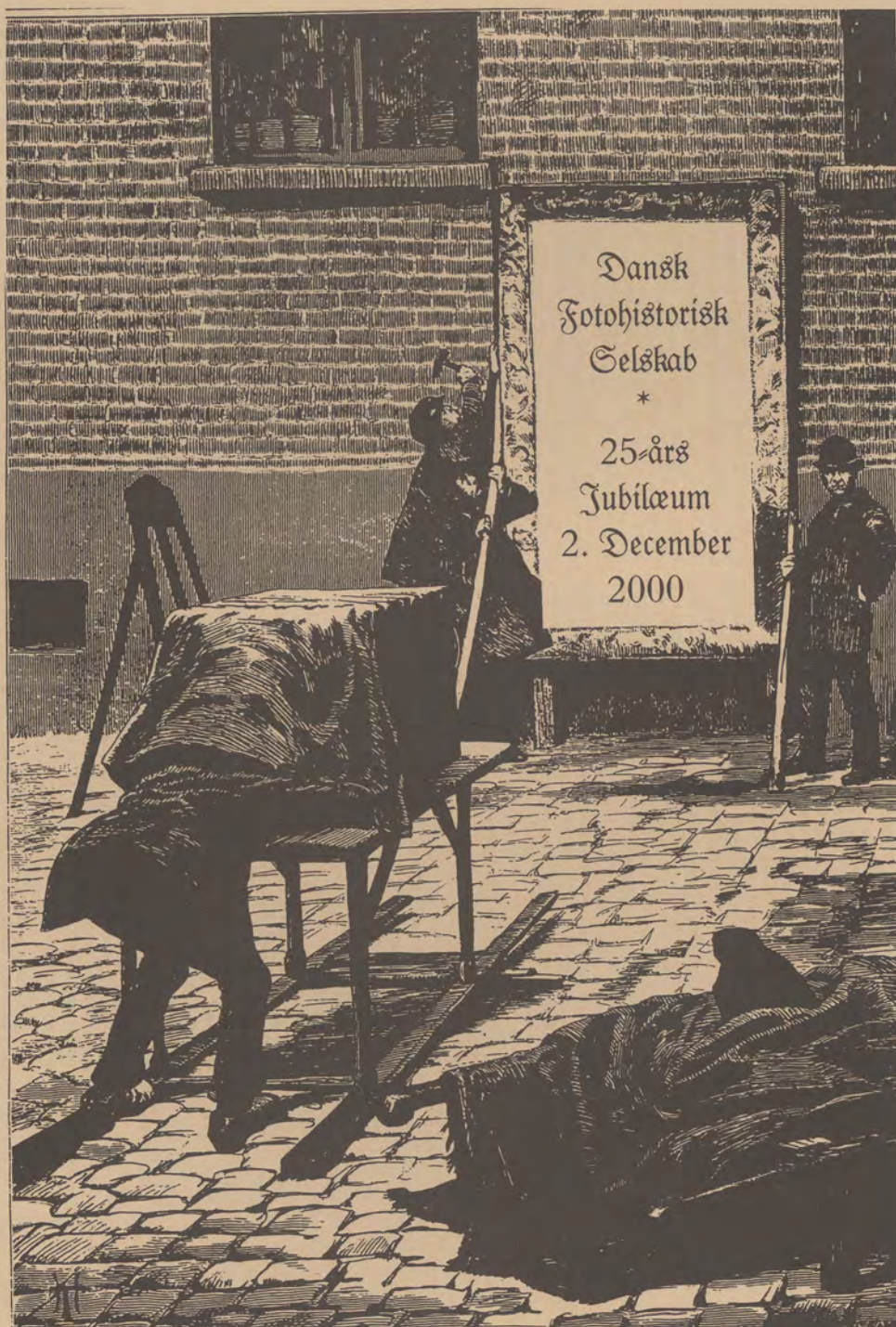
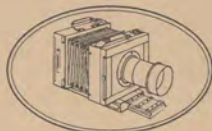
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

A. C. Peschardt

HORSENS
TORVET 2,

*Forside: En opstilling til affotografering af et maleri i
Kunstakademiets gård. Tegning af H. Tegner. Montage:
F.B.*

Indhold

2

'Atelier & mørkekammer'
- fotografens brug af kemi og teknik
gennem tiderne

3. del

Flemming Berendt

18

Besøg hos en 'Kgl. Hoffotograf'
"Mortensen"

22

Dansk Fotohistorisk Selskab
En kavalkade 1975 - 2000

Flemming Berendt

42

Udstilling- & boganmeldelser
'Asta - mennesket, myten og filmstjernen'
'Landet uden fædre'
'Pornografiens historie i Danmark'

45

'Samlerdillen'
Bevaring af fotografika:
Spejlreflekskameraer med central-
lukker

2. del

Svend Frederiksen

48

Verdens første helmetalkamera
'En Voigtländer'
Åke Hultman

50

Danske stereoskopbilleder på CD
Peter Randløv

52

'Dit & Dat'
-Møderækken

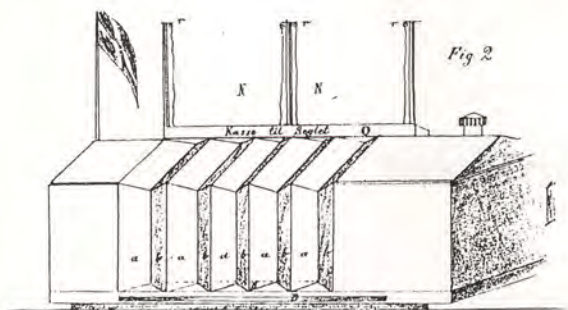
Layout & redaktion: Flemming Berendt

'Atelier & mørkekammer'

Fotografens brug af kemi og teknik gennem tiderne

Flemming Berendt

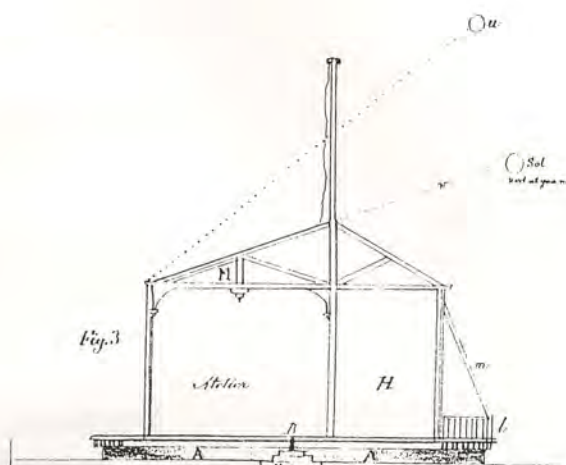
3. del

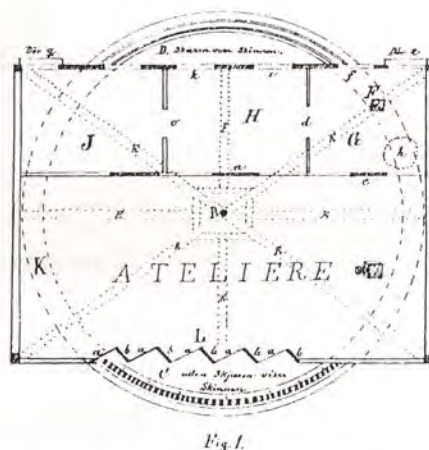
Atelieret

I mange år havde atelier og mørkekamre været enkle, primitive og uden tekniske faciliteter, men da englænderen Fred. Scott Archers kollodiumproces blev brugbar i 1850'erne, kom der for alvor gang i konstruktion og bygning af tidssvarende fotografiske etablissementer. Det ideelle var, at huset kunne drejes i forhold til solens stilling på himlen, men en sådan bygningskonstruktion var økonomisk uoverkommelig for de fleste, som derfor måtte vælge en mere simpel bygningsform. Det er tydeligt, på de viste eksempler, hvilken forskel der var mellem atelier i det store udland og Danmark.

Atelieret indretning måtte nøje overvejes, væggene blev som regel malet hvide som ikke giver kraftige refleksioner ved portrætfotografering og ikke får den portrætterende til at sammentrække øjnene. En moderat blålig kulør blev oftest valgt, om end lokalets størrelse var meget afgørende for det heldige udfald. Atelierne var altid placeret øverst oppe under tagryggen hvor kvist- eller loftrum blev slået sammen, samtidig blev dele af taget udskiftet med glaseruder. I de mange første år, indtil elektrisk lys var obligatorisk, blev den indfaldne lysmængde reguleret af en række 'gardinstænger' hvori der var ophængt hvidt gazelignende stof, som individuelt kunne reguleres. Et utal af forhængstæpper, bag- og sideskærme var desuden til rådighed.

"Børn kan nu aftages, som jeg forhen ikke har villet befatte mig med. Større Blomster i Potter kan tages i Betaling til høj Vurdering, særlig en Nerium". 1864.

Bevægeligt Atelier, konstrueret af

Fotograf CHR. JENSEN i Korsør.

Fotograf Chr. Jensens drejelige atelier blev vist på Verdensudst. i Wien 1873.

J. Muncfs
nne fotografiske Atelier
ved Raadhuset

aabnes forstkommende Torsdag den 23de dennes.

I samme udføres:

Kortfjellige Visittkort.

Camée-Portraiter, hvorpaa Personen
sees erhævet fra fire forskjellige Sider.

Meget store Fotografier saavel med som uden
Retouchering.

Transparente Billeder.

Fotografier paa **Porcellain**, Glas og Børdug.

Smaa Fotografier til Indsamling i Medaillons
og Broscher.

Aftagning af saavel større Partier som enkelte
Bygninger, hvortil særegne Instrumenter have.

Fotografier, Oliemalerier, Lithografier m. m.
copieres; om ønskes, kunne enkelte Personer
af Grupper copieres og forstørres.

Medaillons, Rammer, smaa Beenstikkerter med
mikroskopiske Fotografier, Partier af Michaeli
Kirke med Skole, Raadhuset, Landsoldaten
samt flere bekjendte Fotografier kunne erholdes
tilfjøs.

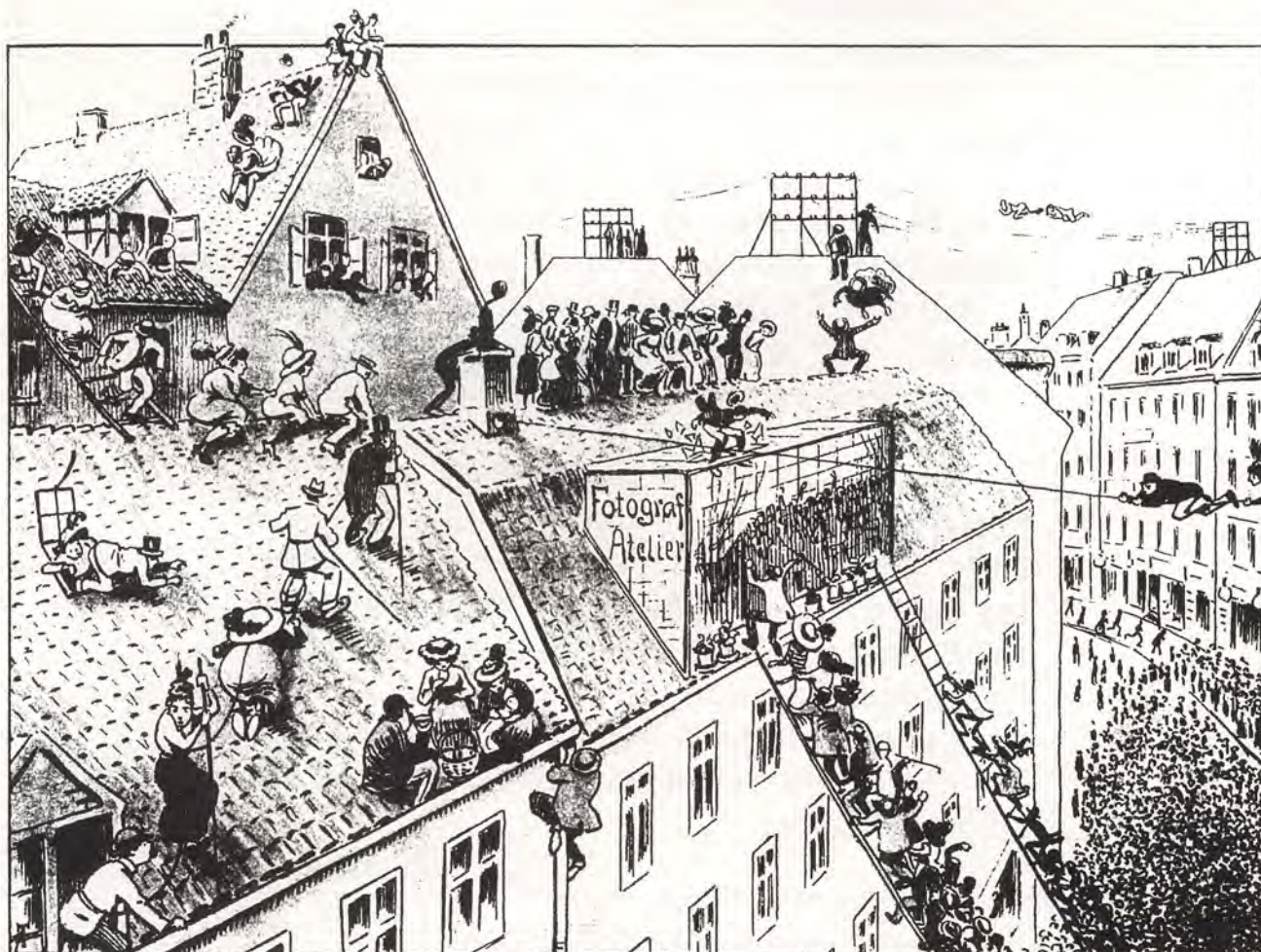
Da Atelieret er elegant udstyret og et af de
større i Landet, hvori forefindes nye hurtigvir-
fende Instrumenter fra de berømteste Fabrikker,
saa haaber jeg at kunne tilfredsstille enhver bil-
lig Fordring, saavel hvad Udførelse som hurtig
Egvedition angaaer.

Hermed anbefales Atelieret i det ærede saa-
vel uden- som indenbysesboende Publikum vel-
villige Erindring.

J. Muncf.

Fotograf Niels Jepsen (1856-1894). Atelieret i Nørregade, Skive er et fint eksempel på et veldisponeret atelier. Billedet blev anvendt som reklame på bagsiden af hans visitkortbilleder.

Fotograf Moritz Adelson på Købmagergade 9 til bød i 1912 gratis portrættering i anledning af Rundskuedagen. Resultatet blev et sandt stormløb på atelieret, som det fremgår af denne tegning i Bkæksprutten. Hovedgevinsten var en rejse med luftskib til Hamburg.

Budt Müllers atelier en kold vinterdag i 1881. Familie og ansatte er samlet. Fotografmester Hans Jørgen Grundtvig Müller (1833-1892), grundlæggeren Bertel B. Müllers broder står ved det store salonkamera. Væggene er overlæsset med distraherende fotografier. Allerede i 1860'erne blev H.C. Andersen 'aftaget' i dette atelier.

Frederikke Federspiel (1839-1913) fotograferet i sit atelier 'Reform' ca. 1910. En af de få kvindelige fotografer som bevidst forretningskvinde var hun i stand til at hamle op med de utallige mandlige kolleger.

Heinrich Tönnies (1825-1903). Fra 1856 til 1900 blev der optaget 140.000 fotografier. I 1880 byggede han Danmarks største atelier på Nytorv 7 i Ålborg. Den Tönnieske gård fotograferet i 1900.

For at kunne variere sine optagelser måtte fotografen anskaffe sig en mængde udstyr: stole, taburetter og stilbare opsatser af enhver art. I 1860'erne kom dekorative malede baggrunde, større møbler, kamin, piano, skrivebord og bogskab samt arrangerede interiørstillinger. I 1880'erne kom imiterede stenbænke og klipper, derudover opstillede doriske eller joniske søjler, birkestræer og palmer - alle mulige mere eller mindre dekorative uhyrligheder for at bidrage til den fotografiske illusion, at den pågældende var fotograferet i hjemmet eller på rejse i den store verden. Heinrich Tönnies var atter på forkant med udviklingen, i 1880 påbegyndte han opførelsen af det største atelier i Danmark, med forbillede hos den kejserlige hoffotograf i Berlin. Atelieret skulle kunne optage mindst 50 personer på én gang og indrettes så snedigt at det kunne betjenes fra begge ender på travle dage, desuden var belysningen indrettet på en sådan måde at man kunne lave optagelser både fra venstre og højre side - noget ganske nyt på den tid. I baghuset indrettedes Jyllands første emulsions-tørplade fabrik. Publikum strømmede til bl.a de mange udvandrere til byen Utah ved saltsøen i USA.

Fig. 185.

Fig. 190.

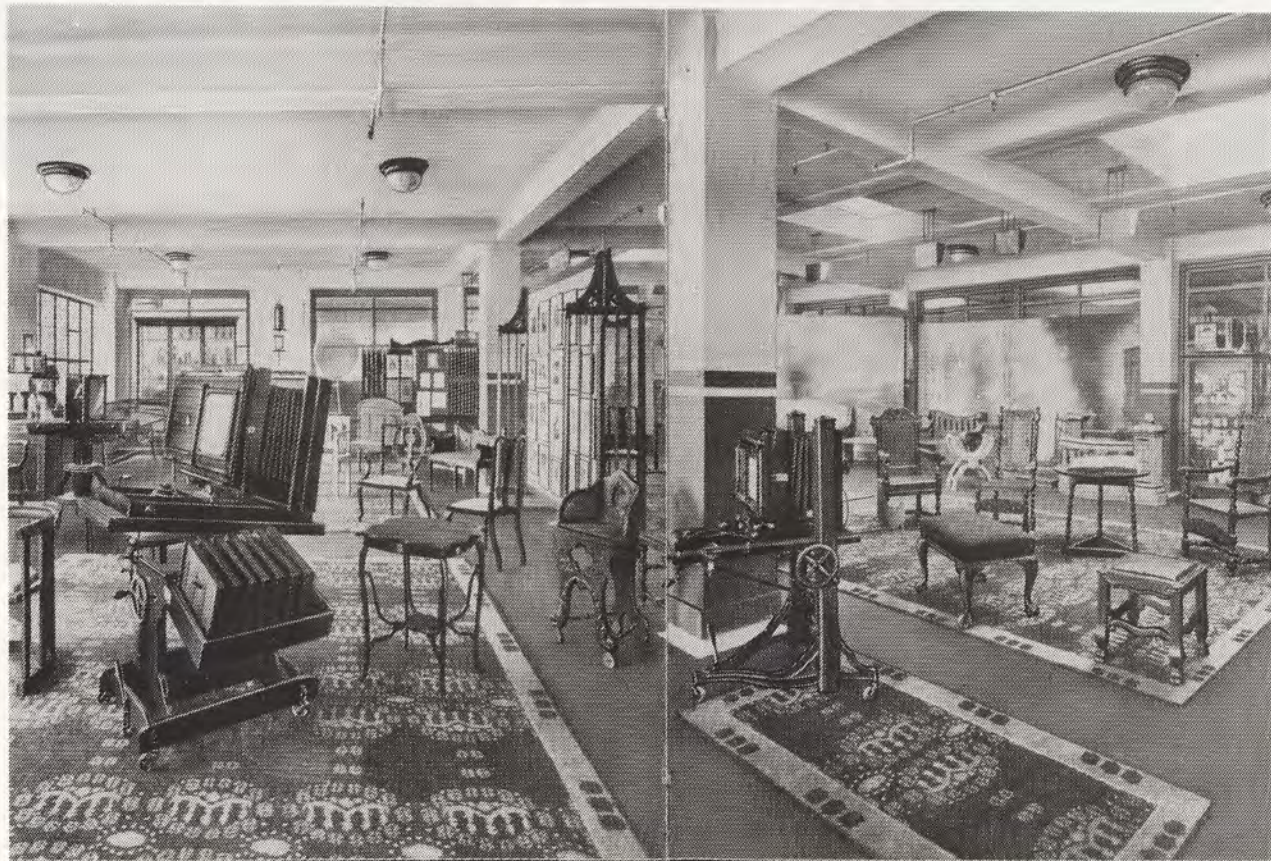

Fig. 182.

Et virkeligt atelier med format. Stort salonkamera - borgagtiglignende kulisser - en embedsmand i uniform, bemærk den vifteformede lyskilde øverst til venstre i billedet.

Udstillingslokale i London for prof - udstyr til atelier. 1913.

Fotograf Chresten E. Jørgensen (1843-1879) i Viborg indviede sit atelier i 1875. Han var byens førende fotograf med udst. i Paris og Milano. Hans kone videreførte atelieret og hendes indtægt var i 1892 kr. 3.200,-!

CHR.E.JÖRGENSEN

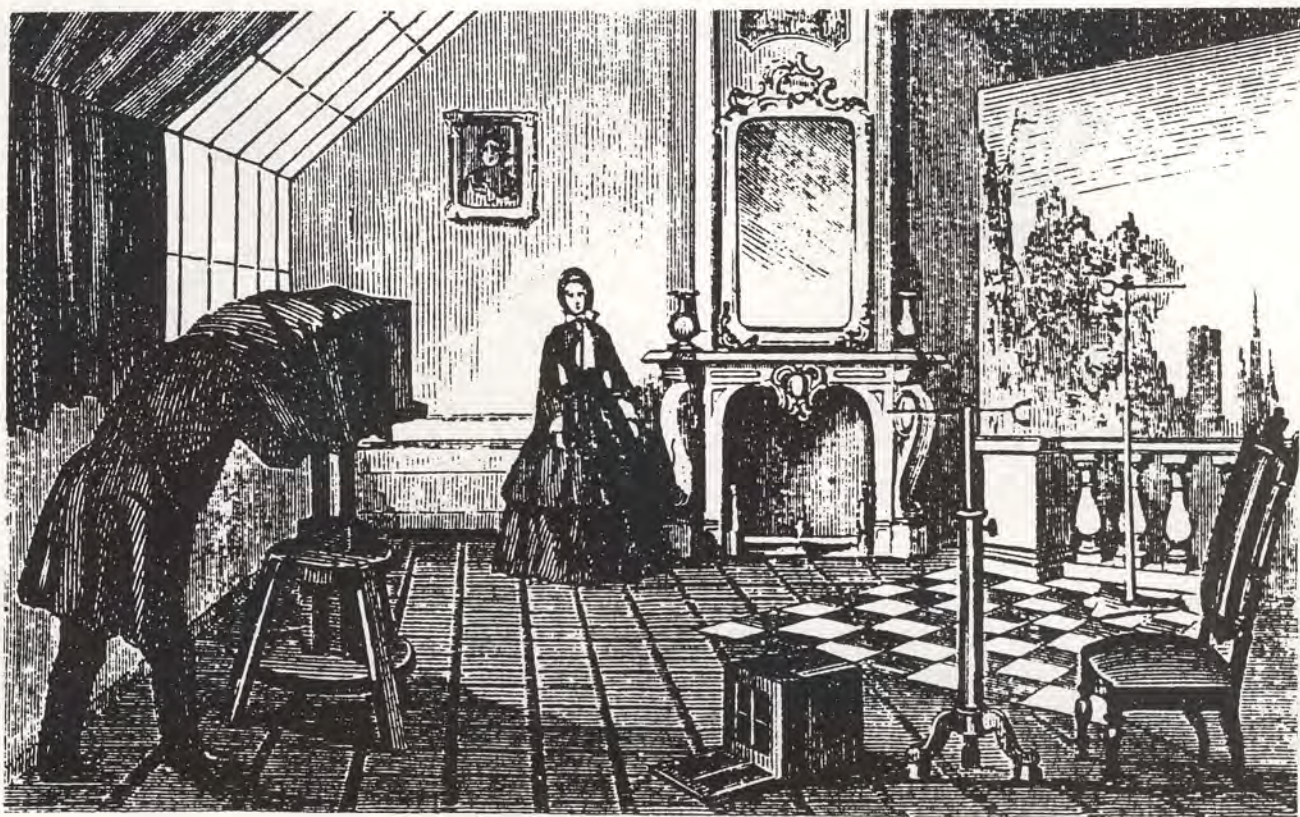
VIBORG.

Fotograf Johannes Lund (1882- ?) Videbæk. Han nedskrev sine erindringer som befinder sig på egnens lokalhistoriske arkiv.

Fotograf C. Sørensen (ca. 1895-1900) Odense. Den tårnagtige villa og atelier - bygget i 1895, viser en fotograf med succes.

Photographenatelier, um 1865

I dette engelske atelier gør fotografen flittigt brug af refleksskærme til opblødning af det hårde sollys.

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

Lyset

Fotografens bedste ven var 'moder sol' - endnu stod alt i petroleumslampens skær, lamper i alle størrelser og udformninger var den kunstige lyskilde helt frem til slutningen af 1890'erne. I 1898 åbnede det første atelier på Kgs. Nytorv i København med elektrisk lys, samtidig markedsførtes nye 'ekstra lysfølsomme plader'. I de næste 10 til 15 år får de fleste fotografer installeret elektrisk strøm til de såkaldte halvwatt-buelamper på 1000 eller 2000 lys, samtidig ændredes atelierets inventar fra 'sandstens-manien' til lette kurvemøbler. Først i slutningen af 1920'erne finder blitzlyset vej til Danmark.

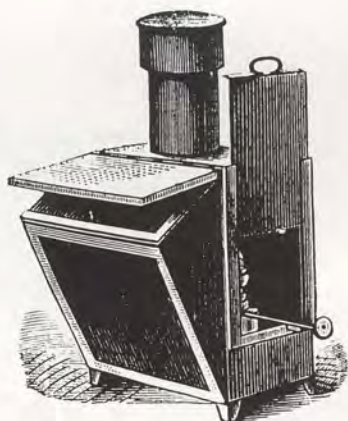

Fig. 86.

Mørkekammerbelysning i alle afskygninger.

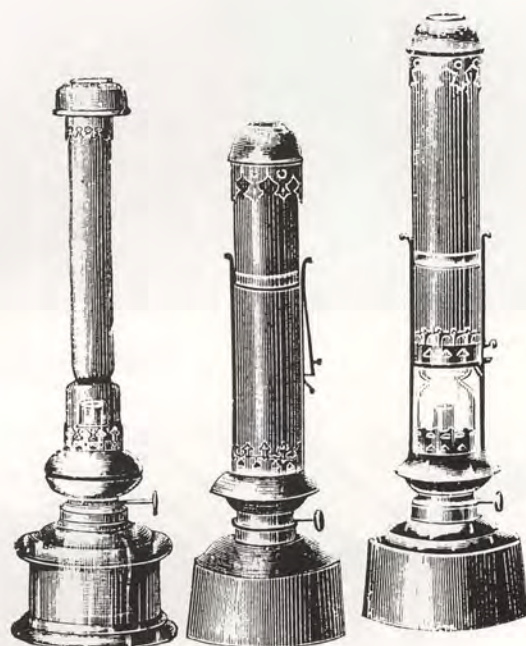

Fig. 82.

Fig. 83.

Fig. 84.

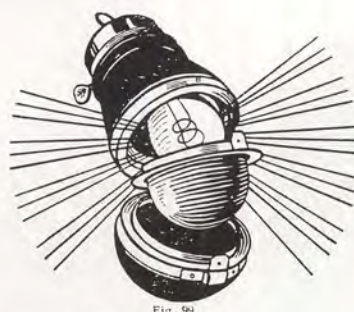

Fig. 99

Fig. 100.

Fig. 95.

Fig. 96.

Fig. 97.

Fig. 98.

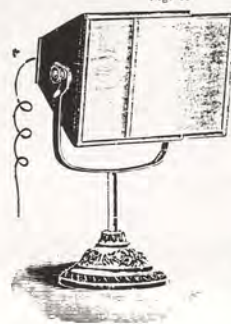

Fig. 101.

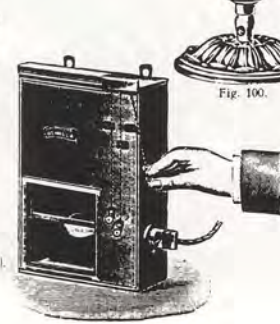

Fig. 102.

Studie Maleriet "Kj. Skov og Jæger" nordt. Holsten. Original af J. Schou. 2. 1850. 1851.

Kabinetts-Portrait

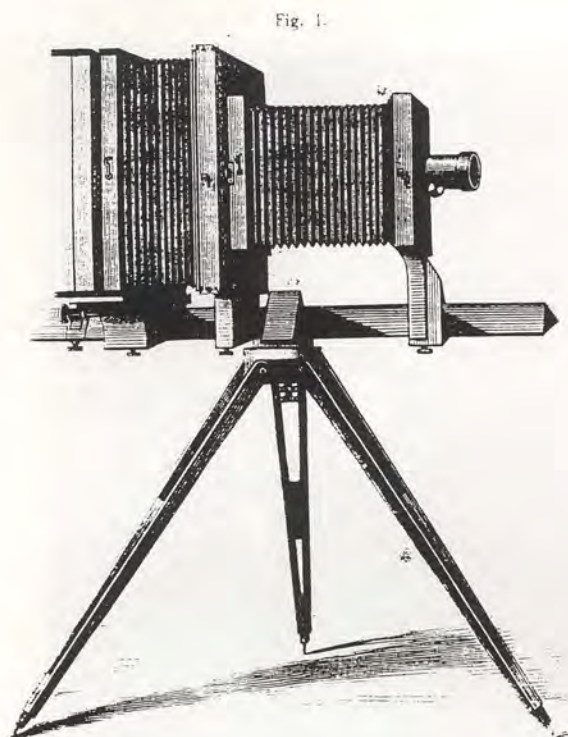
CABINET PORTRAIT

Georg Schou
Gl. Amager torv N: 4,
KJÖBENHAVN.

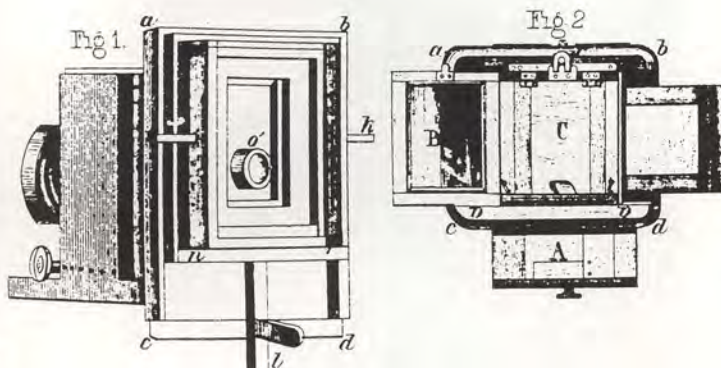
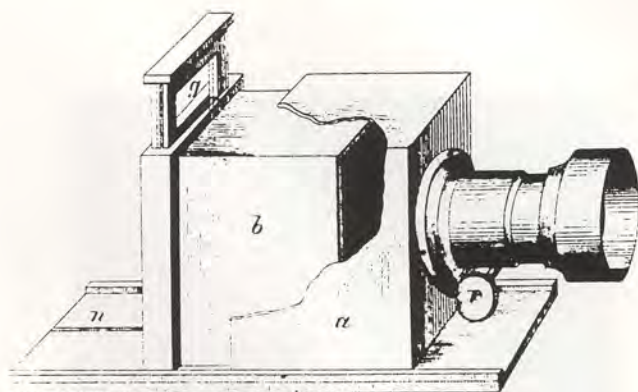

Ved Efterbestilling bedes indsendt 1 Billede
eller N^o opgives

Mennesket trang til at 'sole' sig i sit eget spejlbillede skabte naturligvis et behov som skulle dækkes, markedet reagerede, hvorefter de fotografiske atelier myldrede frem som paddehatte. Priserne blev overkommelige for menigmand da visitkortfotografiet holdt sit indtog i midten af 1850'erne, 'manien' varede fra 1854/55 til 1865. Samme år havde København ca. 120 atelier, prisen var da faldende, to år senere var antallet ca. 85, i 1870 68 og i 1882 kun 36, men i 1898 var antallet steget til 80 atelier, som skulle betjene 400.000 indbygger i kongens by. Århus havde 22 atelier til 40.000 indbyggere, de øvrige købstæder 200 og landkommunerne 119 atelier. I begyndelsen af 1900'tallet var der ca. 108 i hovedstaden, 267 i købstæderne og ca. 200 atelier i landkommunerne.

Det Østrigske Dietzlers salon-kamera fra 1857 med Petzval-objektiv.

Apparat til Billeder i Visitkortformat.

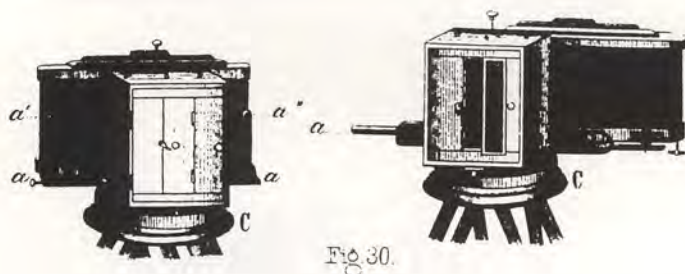

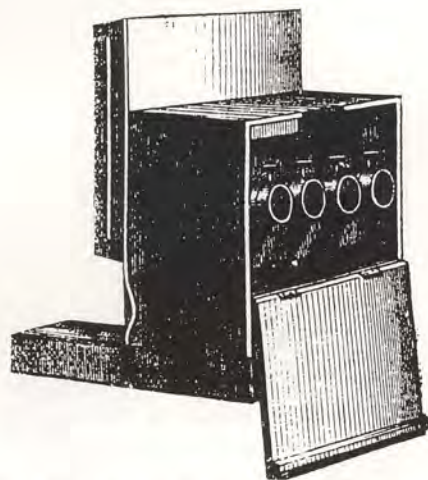
Fig. 30.

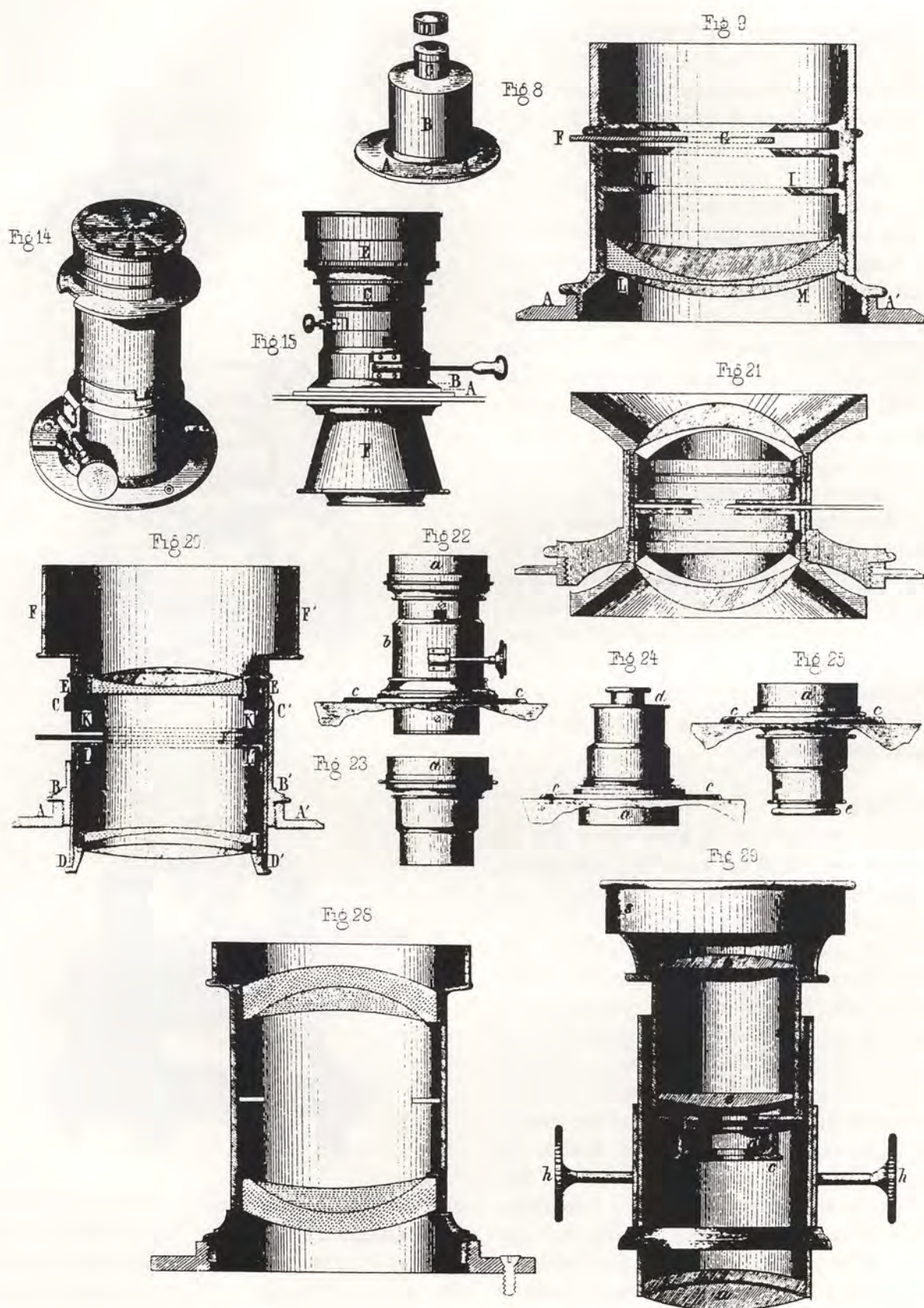
Kameraet

Atelierets vigtigste instrument var kameraet - en af de store udgiftsposter på fotografens etableringsbudget. Priserne varierede i forhold til kameratype og format: 'Atelier-Kameras' var en fællesbetegnelse, som type kunne de hedde: 'Ferotyp-Kamera', 'Salon-Kamera', 'Universal-Kamera', 'Bælg-Kamera', 'Rejse-Kamera' og 'Reproduktions-Kamera'. Udvalget af atelier- salon- og bælgkameraer har været enormt for at kunne tilfredsstille såvel den økonomisk stærke som svage fotograf.

Når man havde valgt sit behov f.eks., som bedre portrætfotograf kunne man vælge et af de bedste på markedet: Et Østrigsk Dietzlers salon-kamera fra 1857 med tilhørende Petzval-objektiver. Apparatets

stativ har kun få led, hvilket giver det en robust stabilitet. Træet er sammensat af forskellige stykker som ikke kaster sig, kort sagt det står hvor det står. De to bælg bæres af en trekantskinne og kan skydes frem og tilbage, herpå er stativet koblet via en skruemøtrik. Skruemøtrikken går igennem et messinghylster, således at trekantskinnen og bælgene kan drejes omkring en vertikal akse. En messingring er inddelt i grader. På trekantskinnens forreste ende anbringes en anden trekantskinne, som bærer en bælg mellem to rammer - den forreste er kraftig, for at kunne bære det tunge objektiv. Mængden af objektiver var mangfoldig, men bestemt ikke prisbillige

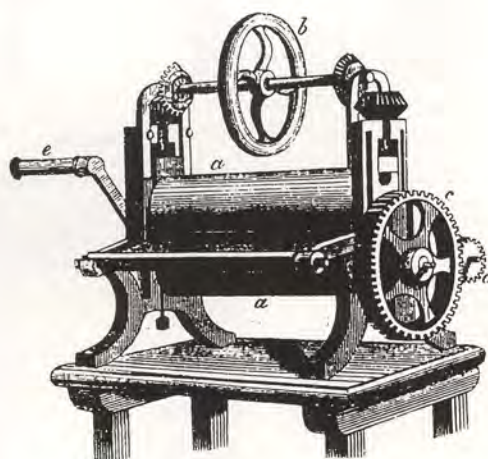
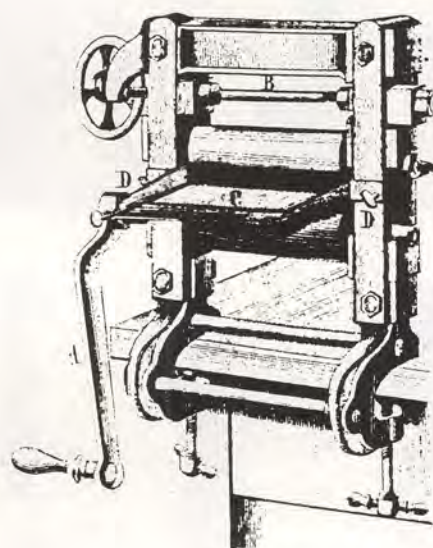
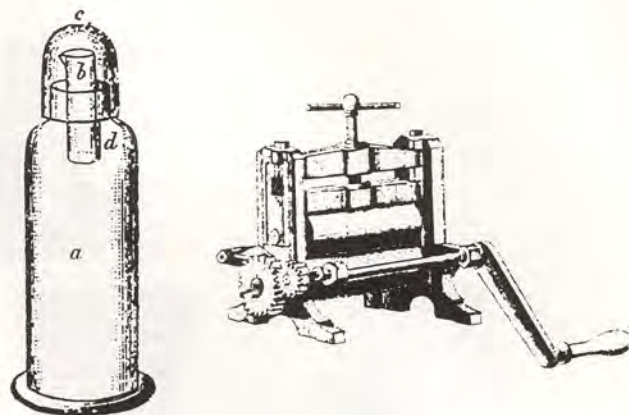

Dette udvalg af engelske og tyske objektiver illustrerer de mange muligheder som markedet bød på.

Praksis

Den nye kollodium teknik var imidlertid en kolossal udfordring for de udøvende erhvervsfotografer. De følgende sider viser hvor kompliceret, besværlig og tidskrævende det var at arbejde med kollodiumprocessen. En af de sværeste opgaver var at overhælde glaspladen med kollodium. Da den klæbrige substans havde det med at størkne i luften dannedes der uundgåeligt hård 'hud' på flaskehalssens, man brugte derfor en glaskapsel, som var nemmere at holde tillukket, samt forhindre for-dampning. Flasken **a** med kollodium lukkes hermetisk ved en sleben glaskapsel **c** kollodium hældes på pladen af det løst indsatte glasrør **b**, som ved **d** er forsynet med en lille fure, hvorigennem kollodiummet hældes tilbage fra pladen, hvoraf en del måske over rørets åbning, føres ned til flaskens beholdning. Flaskens tud er derved bestandig dækket af glaskapslen, hermed forhindres størkning af kollodiummet. Den runde glaskugle **a** er slebet ind i beholderen **b**, gennem dens indslebne del er anbragt et i begge ender åbent glasrør omviklet foruden med rent, løst bomuld, akkurat så det kan indsættes i kuglens hals. Herefter hælder man kollodium i glaskuglen, dog således, at glasrørets øverste åbning forbliver udækket, hvorefter glasproppen sættes i. Kuglen udøver et tryk.

Satinermaskinen

Det fuldkomne papirbillede skulle have en glat og jævn overflade, men efter de forskellige blødgørende bade, ikke mindst skylningen, blev papiret porøst og ujævnt hvilket forringede fotografiets udseende. Her kom glattemaskinen ind i billedet, den udjævner og gjorde billedet glat, processen kaldes satinering. Navnlig for visitkortenes vedkommende var denne maskine uundværlig. Den arbejdede på følgende måde: to præcist drejede valser **aa** ligger i et leje ovenpå hinanden i solidt konstruerede sidestykker. Med hjulet **b**, som står i forbindelse med et drev, kan disse bringes sammen eller fjernes fra hinanden efter behag. Den nederste valse er i den ene ende forsynet med et stort drivhjul **c**, som tilligemed valsen sættes i bevægelse af det lille drivhjul **d**, ved hjælp af et håndtag placeret i den modsatte side. Foran midten af valserne er anbragt et poleret træbrædt, hvorpå billedet lægges. Når man vil glatte billederne, fjerner man valserne fra hinanden ved hjælp af drejhjulet, anbringer et stykke glat papir imellem valserne sammen med en højglanspoleret stålplade, hvorpå de kartonerede billeder lægges. Øverst anbringes endelig et stykke glat papir, hvor-

efter valserne sammenpresses. Det krumme håndtag sætter valserne i bevægelse, indtil pladerne er gået igennem og kan borttages på den anden side, herefter kan nye ilægges. At udøve det rette tryk kræver både indføling og stor akuratesse af fotograf-medhjælperen.

Sølvbadsmåleren

Blandt de mange små hjælpemidler i mørkekammeret var et instrument til at måle styrken på et sølv

nitratbad. Det kan være indrettet på to måder, således at en skala viser hvor mange gram sølnitrat, der indholdes i én unse vand, eller således, at skalaen tilkendegiver, hvor mange dele vand der er på én del sølvnitrat. I det første tilfælde tager man et kvantum af det bad man vil undersøge, i en mensur, hvorefter man nedsænker måleren, hvorved man straks kan aflæse på skalaen det antal gram sølvnitrat, som indeholdes i væsken. Den anden, mere almindelige metode, er som sagt den, der viser i dele det forhold, hvori sølvet er sammensat med vand, og anvendes på følgende måde: Et sølvbad der for hver unse vand indeholder 40 gram sølvnitrat, dvs. et forhold som 1:12, altså 12 dele vand indeholder én del sølv. Jo mere sølvnitrat vandet indeholder, desto tættere bliver det, og hindrer skålen i at synke. Når badet f.eks. indeholder 80 gram sølv pr. unse, så vil sølvmåleren kun synke til tallet 6. Et meget afgørende punkt for det perfekte fotografis holdbarhed er udskylningen. Det var i de første mange år virkeligt et problem. I størstedelen af de danske provinsbyer, såvel som i hovedstaden, var der endnu ikke indlagt rindende vand.

En samtidig beskrivelse

Fotograf Sophus Juncker-Jensen (1859-1940), har nedskrevet sine oplevelser fra årene 1864-65, hvor han deltog aktivt i mørkekammeret hos sin fader, Jens Jacob Jensen (1819-1881) i Vejle, beskriver forholdene således:

"Arbejdet i mørkekammeret var meget alsidigt. Den tids fotograf måtte kunne mestre alle faser i den komplicerede proces det den gang var at fremstille et perfekt kollodiumfotografi. Det første man måtte gå i gang med var at udskære almindeligt rudeglas, helst fri for blærer i størrelsen 16x24 cm. Dette format var altid lagervare. Senere blev de mindre formater tilskåret i forhold til kundens individuelle ønsker. En diamantskærer var derfor et af fotografens vigtigste arbejdsredskaber. Når glaspladen var tilskåret blev den puttet i en svag opløsning af saltsyre, derefter skyllet, først i almindeligt vand, derefter i destilleret, for at fjerne evt. urenheder. Pladen blev dernæst sat til tørring på en tralle, altid med retsiden til venstre, en regel som gjaldt over hele verden, indført af selveste Louis Daguerre.

Fotograferingen

"Når der skulle fotograferes, tog man sit pudsebræt med isatte træskruer, herpå blev glaspladen om-

hyggeligt fastspændt, hvorefter man polerede med fint kridt og spiritus, indtil pladen var så ren, at ens ånde knap hang ved. Her kom det an på en prøve! En del år senere fandt man på, efter skylningen, at overhælde pladen med æggehvite. En hvide pisket i omhyggeligt filtreret vand, hermed sad kollodiummet bedre fast. Derpå blev glaspladen anbragt i en kyvette med sølvbad, og ved hjælp af en dypper trukket langsomt op og ned. I løbet af en tre fire minutter var den gjort lysfolsom, hvorefter den blev lagt i kassetten, og var derpå klar til brug ved fotografering.

Fotograferingen skulle foretages indenfor et tidsrum af ti tolv minutter, da pladen ellers blev tør og skjoldet. Sølvbadet havde mange uvaner, dels ved varme og kulde, samt mange andre uudgrundelige årsager. Man havde derfor altid to eller tre reservebade klar, men ofte strejkede de alle på én gang, så stod man aldeles hjælpeløs og fortvivlet overfor kunderne. Når sølvbadet svigtede, viste det sig som regel ved, at pladen lignede en frostrude med de smukkeste blomster nedefra og opefter. Men hvad hjalp al den skønhed. Den portrætterede kunne knap anes. Fotografen måtte gå ind til kunden og sige, at billedet var udmærket, men at glaspladen desværre var knækket, og derfor måtte man fotograferer om!"

Eksponering i dagslys

"Eksponeringstiden for fotograferinger i godt dagslys, var på 25-30 sekunder, og ved dårligt lys, evt. om eftermiddagen fra 50-100 sekunder eller endog mere. Man havde været ude for at en kunde måtte sidde indtil 5 minutter, og dog holde det samme udtryk - vi brugte dog nakkeholder i udstrakt grad. Det værste der kunne ske var at solen pludselig svigtede, og sorte skyer jog over himlen, aldeles ukontrollabelt - så var der ikke langt til strikken!"

Fremkaldelsen

"Glaspladen blev nu fremkaldt i en blanding af jernvitriol og pyrogalde tilsat nogle dråber sølv 1-10. Dette blev hældt over pladen fra hjørne til hjørne, hvorefter man fikserede med en overhældning af cyankalium, som man måtte være meget forsigtig med, da det var stærk gift. Skylningen varede i nogle minutter, hvorefter pladen blev stillet i tralle for tørring. Pladen var da færdig. Se, så let kunne det gå, men man fik jo rigtignok ofte nogle slemme

oplevelser, så det bekendte billede af fotografen, der springer op i luften, med vilde øjne og med begge hænder forsøger at rive håret ud af hovedet, er fuldkommen korrekt."

Kopieringen

"Lysfølsomheden blev foretaget på den måde, at man tog en fint poleret fajanceskål til helark 43x57 cm, heri hældte man sølvbad, bestående af ca. 1-10 sølvnitrat, tilsat nogle dråber saltsyre. Man tog nu, når alle blærer var fjernet, papiret i hvert modsat hjørne, bøjede det bagover, og lod det glide ud at svømme i badet. Omhyggeligt sørgede man for, at der ikke kom noget på bagsiden, eller dannede sig nye luftbærer. Deri skulle det svømme i ca. tre minutter, hvorefter det blev hængt til tørre i en krog i mørkekammeret. Dette arbejde begyndte man på hver morgen klokken seks eller før. Papiret kunne kun holde sig én dag, allerede dagen efter blev det gult og grimt. Når papiret nu var tørt, blev det skåret til, i de størrelser man havde behov for. I godt vejr kunne man tage 5-6 aftryk på én dag, af en god, ikke for tæt plade. I dårligt vejr. Uha, uha! Man var lykkelig for at have kopieret 1 dusin visitkortbilleder på 2-3 uger. Man gør sig næppe noget begreb om de kvaler den stakkels fotograf måtte udholde for at få billederne færdige til rette tid."

Toningen

"Billedet blev dyppet i almindeligt vand, ved frostgrader måtte der anvendes lunkent vand, i skål efter skål indtil al det sølv, som ikke var kopieret, var rent udskyllet. Det sidste hold vand var tilsat en lille håndfuld køkkensalt. For i øvrigt blev det første hold vand, som var meget sølvholdigt, omhyggeligt hældt over i en tønde, hvor det blev fældet med svovllever og andre kemikalier - dette gav husmoderen alle hendes strålende blanke sølvskeer og gafler. Billedet kom herefter i guldbadet. 1 gr. klorguld opløst i destilleret vand tilsat forskellige salte bl.a. dobbelt kulsur natron, eddikesurt natron etc. Sammensætningen var en finesse, som omhyggeligt gemtes for alle nyfigne blikke. Den forskelligartede toning bidrog til at fremhæve fotografens dygtighed blandt publikum og kolleger. Når den rette toning var opnået, blev der atter skyllet og fikseret for endelig at blive slutskyllet, ikke en kvart eller en halv time, men omhyggeligt fra skål til skål - hensat over natten for ekstra skyldning næste morgen. Til sidst blev det lagt imellem filterpapir og trykket af. Endnu tilbage stod en opklæbningsproces og tilskæring der satte fotografen på endnu en prøve på hans håndelag og akkuratse, denne

omhyggelige behandling, er en af grundene til, at disse gamle billeder står friske og klare, den dag i dag".

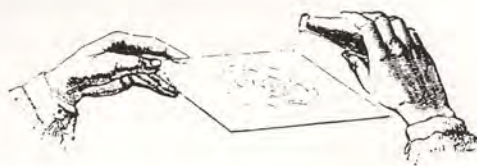
Kollodiumpladens hurtighed:

I 1895 forsøgte man, som en kuriositet, hos fotografen Sophus Juncker-Jensen at fastslå den absolute korteste tid, at fremstille et kollodiumbillede på. Som skrevet står:

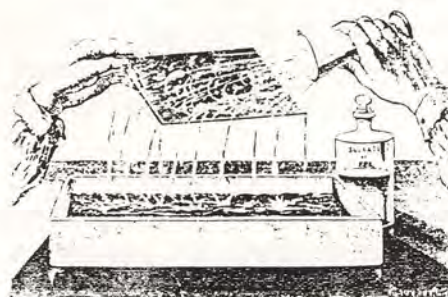
"Vi foretog en Sommerdag en Momentoptagelse, fremkaldte Pladen paa 3 Minutter, fixerede den 2 Minutter, skyllede den i Vand i 5 Minutter, i Sprit 2 Minutter, tørrede den paa 5 Minutter, kopierede i Solen 3 Minutter, tonfixerede Aftrykket paa 4 Minutter, skyllede det i 10 Minutter og opklæbede det paa 2 Minutter, og anvendte saaledes i alt 36 Minutter paa at fremstille et fuldstændigt færdigt Billede".

Das Polieren der Platte

Das Sensibilisieren

Das Beschichten

Portrættet

I 1854 konstruerede den franske portrætfotograf Adolphe Disdéri (1819-1890) et kamera med fire objektiver, et såkaldt visitkort-atelierkamera. Ved at eksponere gennem hvert af objektiverne på skift kunne man optage fire poseringer af modellen, der fyldte den ene halvdel af en 16,5x21,5 cm 'hel' kollodiumplade. Den franske betegnelse var Carte-de-Visite. I løbet af få år blev visitkortbilledet en verdensomspændende succes. Et prisbilligt produkt som helt og aldeles eliminerede den sidste rest af daguerreotypi-branchen af vejen. Disdéri skrev i 1864 en lille bog med titlen 'Grundtræk til fotografiens æstetik' hvor i han forklarer portrætfotografens eviggyldige regler:

"Hvoraf kommer det, at forskellige billeder af en og samme person i reglen har en ganske forskellig, ja ofte ganske modsat karakter, samt at blandt flere portrætter, der alle ligner, nogle er smukke, medens andre er stygge? Det kommer alt sammen af, at enhver person i ethvert øjeblik har forskelligt udseende og udtryk, og at disse forskellige udtryk ikke alle er egnede til i en så ideel form som muligt, at gengive den sande total karakter af den person, der skal fremstilles. Ved et portræt skal der i grunden ikke være tale om en matamatisk nøjagtig gengivelse af formerne og proportionerne hos den person, der skal fotograferes, men snarere om en rigtig opfattelse og fremstilling så vidt muligt af den ideelle side af vedkommende persons naturlighed, således som det har udviklet sig under indflydelse af de ved hans sociale stilling betingede situationer tilstrækkeligt ofte er kommen sammen med ham, danne sig af alle de erhvervede indtryk, et ganske bestemt rigtigt billede af ham i deres tanker, og var de i stand til ved kunstens hjælpemidler at give denne deres idé udtryk, ville de også kunne levere et portræt, der ikke alene fremstillede originalens karakter, væsen, kort sagt hans hele sjælelige liv i dets hovedtræk, men også i de fineste nuancer. På denne måde skal imidlertid også kunstneren opfatte sin original, og desforuden har han endnu den forpligtigelse ved gengivelsen af sin opfattelse at gå så idealiserende frem som muligt". Videre hedder det:

"Den fotograf, som vil tilvejebringe et godt portræt, må fremfor alt forstå at alle de utallige forandringer i ansigtets udtryk som viser sig hos den, der skal fotograferes, at udfinde det udtryk som bedst og almindeligst gengiver hans karakter, det vil sige, han må bestræbe sig for at studere personen og lære ham grundigt at kende. Kun under denne betingelse vil det være ham muligt at regulere stilling, gestikulation og minespil, så vidt muligt at tillemne

klædedragten og omgivelserne, rigtigt, at træffe belysning og den afstand i hvilken han må stille sig fra genstanden, og således ved alle til hans rådighed stående kunstgreb at stille originalens karakteristiske ejendommeligheder i det bedst mulige ideale lys, og fastholde dem så længe portrætteringen foregår, kort sagt komponere billedet.

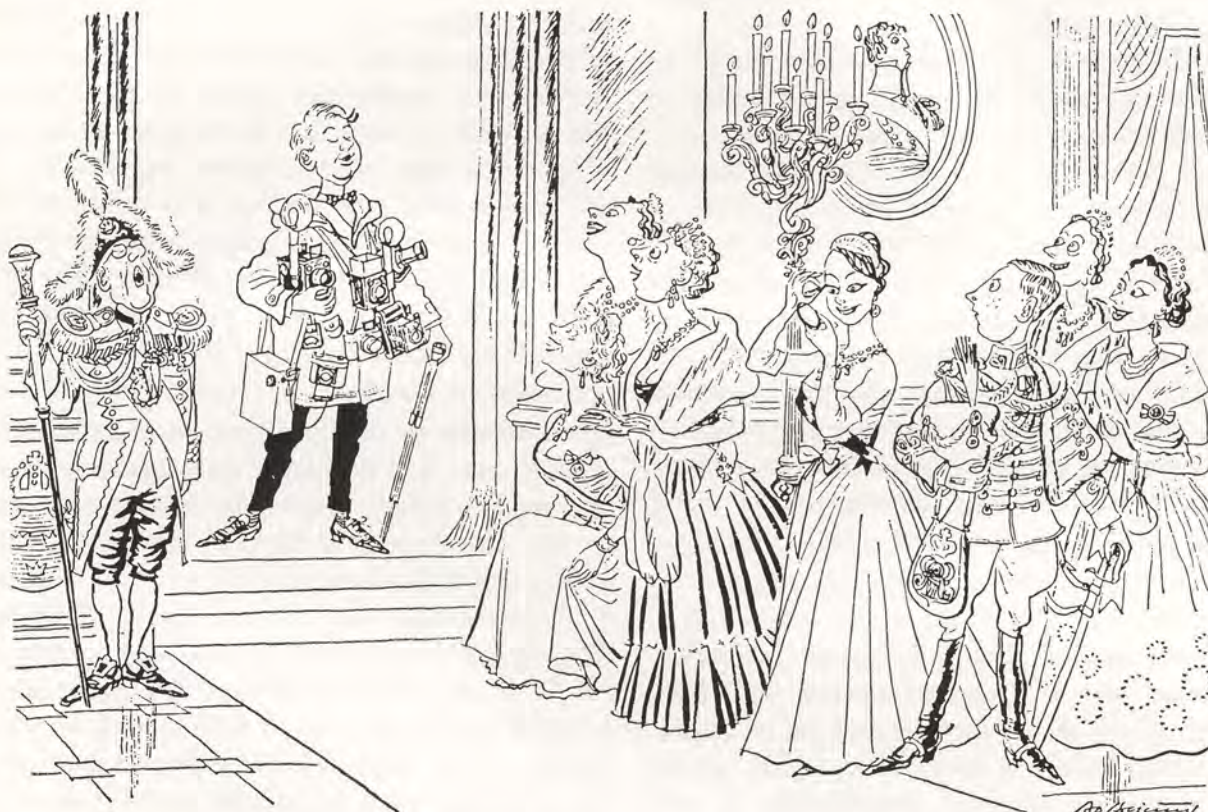
At komponere et portræt vil altså efter det sagte betyde det samme som at træffe alle de forholdsregler og foranstaltninger, der er fornødne til at originalen på den bedste og mest korrekte måde kan blive fremstillet. Nogle eksempler vil gøre det anførte tydeligere. Det er f.eks. en lærer, som skal portrætteres, en lærer, der har henlevet sit liv i studier og hvis tænksomme pande er furet. Han er lille af vækst og hans intelligens synes at have udviklet sig på hans legemes bekostning. Dertil er han sindig og venlig og et åndrigt smil spiller på hans mund. Således ser hans hverdagsansigt ud og således er han kendt af venner og frænder. Den dragt, han i almindelighed bærer, passer også fuldkommen til hans væsen, thi den er simpel, og altfor megen omhu er ikke blevet anvendt på den. En sådan mand kommer nu til en fotograf for at lade sig fotografere, men han har taget kisteklæderne på og i dem ser han ganske anderledes ud end til hverdag, og han så sætter et ansigt op, der er himmelvidt forskellig fra hans sædvanlige naturlige udseende. Endvidere antager han en søgt, temmelig stiv holdning, og efter opfordring har han lagt en stor foliant foran sig, i hvilken han dog ikke læser, da han er altfor beskæftiget med at vedligeholde sit indstuderede udtryk. Nu er det fotografens opgave af alle disse tilfældigheder, at udspille manden som han i sandhed er. Har han først opfattet vedkommendes karakter, vil det også blive ham let at finde det rette udtryk. I det foreliggende tilfælde må billedet således uden hensyn til ligheden gøre et alvorligt, men roligt indtryk, og ånde klar, uforstyrret refleksion. Stillingen må derfor ikke være søgt: der må vælges en rolig og ligelig fordelt stuebelysning, baggrund og omgivelser må være simple, men hovedet, tankens sæde, må man klart og skarpt lade fremtræde mod baggrunden. Kun på denne måde vil man være i stand til at levere et godt portræt af en lærer. Enhver anden anordning ville være usandsynlig og upassende, samt ude af stand til at udtrykke hin højere åndrige lighed, som man fordrer af et virkeligt kunstnerisk portræt." Disdéri fortsætter sin pædagogiske udredning over mange sider - hermed har man fået et grundigt indblik i hvorledes arbejdet foregår i et atelier. •

Besøg hos en 'Kgl. Hoffotograf'

Forfatteren til denne selvironiske skildring om efterbestilling af 12 visitkortbilleder, er nedskrevet under pseudonymet "Mortensen". Ifølge efterladte notater fra Peter Elflet skulle episoden havde fundet sted hos kgl. hoffotograf Carl Christian Sonne (1845-1919). Sonne etablerede atelier i 1865 og blev hoffotograf i 1906.

"Mortensen"

Vift stolt paa Kodaks bølge

Man dirrer af spænding over, hvilke romantiske forbindelser der kan være knyttet under prinse- og prinsesse-ballet på Stockholm Slot i aften.

Hans Højhed, fyrst Zeiss-Ikon af Agfa og Ferrania, hertug af Ilford, greve til Leica.

Tak til Bo Bojesen for brug af tegning.

Hvem af os er det ikke hændet, at den saa længe har gaaet og lovet sit Billede til Venner og Bekendte, at han endelig en Dag bliver nødt til at vandre op til sin fotograf og bede ham besørge 12 "Visit"?

Forleden var jeg i den Situation. Jeg listede da op til Fotografen, der havde taget mig for 15 Aar siden. Noget benauet var jeg ganske vist, thi Manden - hvis Navn jeg ikke her skal reklamere for - var i Mellemtiden bleven kgl. Hoffotograf, og naar man kun hedder Mortensen og kun skal have 12 Visitkort...

Som alle dens Slags Folk bor han paa allerhøjeste Sted - nemlig paa en Kvist - og har Porten og Opgangen fuld af Kongefamilie og Aristokratiets Spidser. Da jeg endelig naar op ad den tæppebelagte Trappe og staar foran Døren, føler jeg mig, som jeg skulde til Audiens hos Paven. Jeg banker paa. Ingen svarer. Banker igjen. Stadig stille som i en Grav. Oppe fra Etagen ovenpaa hører jeg imidlertid paa Trappen følgende Replikskifte: "Hvad skal vi saa gjøre med Prins Christian?" - "Lad ham blot blive liggende i Sofaen, men sæt Kejseren af Rusland hen i Krogen ved kakkellovnen, og Prinsesse Thyra kan

komme end paa den nederste Hylde". En saa nonchalant Behandling af Landets Fyrsteslægt faar Hjertet til at synke endnu nogle Tommer ned i mine Nyrer. Imidlertid, mine Fotografier skal og maa jeg have. Altsaa banker jeg endnu en Gang paa Døren. Da der fremdeles ikke svares, letter jeg ved Laasen, Døren gaar op, og jeg kommer ind i en rummelig og næsten tom Stue. Der er ikke et levende Menneske at se. Men paa Væggene hænger utallige store og smaa Fotografier af næsten alle det danske Kongehus Medlemmer i alle mulige Stillinger. Alle disse elskværdige Ansigter synes med et affabelt Smil at spørge mig, hvor jeg dog tør komme derind, og jeg er paa Nippet til at fortryde min Frækhed og gaa igjen, da Lyden af mine knirkende Støvler og Larmen af en Stol, jeg er ved at vælte, faar en Dame til at vise sig i en Dør. Hun erklærer, at Hoffotografen kommer straks; skjønt jeg søger at se hoffærdig ud, iagttager hun mig dog med en vis Mistro, før hun lukker Døren bag sig.

Et lille Kvarter tilbringer jeg med at lægge mit Ansigt i saa vidt muligt exellenceagtige Folder foran et stort Spejl. Hoffotografen træder hastig ind. Han er i Udseende og Optræden lig en Kammerherre, og han bevæger sig gjemmen Venteværelset som paa et bonet Gulv. Idet han skal til at forlade Gemakket, henleder jeg formastelig hans Opmærksomhed paa min Ringhed ved et Grynt af første Klasse. Han beviser mig den Ære at opdage mig, hæver Øjnene i Vejret og nedlader dem derefter paa min Person. "De ønsker?" spørger han derefter ud i Luften. "Mit Navn er kun Mortensen", svarer jeg med noget af Hjertet i Halsen. "De mindes mig rimeligvis ikke mere, men jeg er tagen her hos Dem". "Mortensen? Mortensen? Jeg erindrer ikke nogensinde at have fotograferet nogen, der hedder Mortensen". "Ja, jeg maa

bede Hoffotografen meget undskylde, men jeg er nu alligevel blevet taget hos Dem for 15 Aar siden!" "15 Aar er lang Tid! For 15 Aar siden var jeg endnu ikke Hoffotograf - men hvad ønsker De?". Han ser opad mod Loftet, som Ørnen mod Naadens Sol. "Jeg vilde gjerne bede Dem lave mig 12 Visitkortbilleder af den gamle Plade, De har af mig". "Vi skal se ad, om den er her endnu. Vi har taget saa mange Plader siden den Tid. Jeg har meget travlt, men - Frøken!" Den unge Dame viser sig i Døren og ser stram ud. "Frøken, fortsætter Hoffotografen i en Tone, som om han maatte anmode hende om et uværdigt Arbejde. "Jeg kommer til at bede Dem se efter, om der er en Plade af en Hr. Mortensen. De kan vist temmelig nemt finde det, for vi har jo ikke saa mange paa Navnet - sen." Damen gaar med en Mine, jeg aldrig skal glemme.

Med et Mod, som jeg endnu i dette Øjeblik ikke begriber, hvorfra jeg fik, spørger jeg derefter Hoffotografen, naar jeg maaske tør vente at kunne vove at gjøre mig Haab om at faa de 12 elendige Visitkortbilleder. Han trækker Øjenbrynene op i Panden, Panden om i Nakken, suger Luften ind gjennem den højre Mundvig med en Hvisken, der for mig altid har staaet som Indbegrebet af Fornemhed, og siger: "Derom kan jeg aldeles ikke udtale mig. Vi har saa uendelig meget at gjøre for Tiden - og for Resten altid - og mit Klientel er saa stort, dets Forbrug saa enormt, at jeg næsten ikke kan bestride alle de Bestillinger, der indløber. Aristokratiet - De ved - og naar man er Hoffotograf - !" - "Ja, og Hoffet - Kongefamilien". "Selvfølgelig, Kongefamilien!" Han hæver atter Øjnene mod den imaginære Naadens Sol i Loftet og giver underdanigt en Viftepalme et puf. "De fotogra-

Fotograf Georg E. Hansen (1856- 1865), som blev kgl. hoffotograf i 1864 'plagede' til tider den kongelige familie mere end godt var, men ved en særlig lejlighed vendte de kongelige i bogstaveligste forstand fotografen ryggen!

ferer vel Kongefamiliens Medlemmer meget hyppigt?" bemærker jeg i haab om at faa Hoffotografen formildet lidt. "Meget hyppigt." Der gik et tilfreds Smil hen over hans Aasyn. – Og vi kommer til at tale om, hvorledes det gaar til, naar de Kongelige blive fotograferede. Han sætter sig trods sin enorme Travlhed ned paa en Stol, lægger det ene Ben over det andet, – leger med sin Guldlorgnet, der hænger som et Kommandørkors om Halsen paa ham i en tynd Guldkæde, byder mig med en affabel Gestus tage Plads og fortæller med Øjnene stift hæftet paa en Roset i Loftet.

Kongefamiliens Medlemmer er ligesom andre Dødelige sommetider nødsagede til at lade sig fotografer, fordi de lover saa mange Billeder af sig bort. Naar de skulle fotograferes, sker det enten paa et af Slottene eller i vedkommende lykkelige Fotografis Atelier. Selvfølgelig har de i sidstnævnte Tilfælde altid Fortrinet for det i Venteværelset siddende Klientel, da de kongelige Personer som Regel have travlt og helst ville til straks. Den Fotograf, der skal have den Ære at "tage" de kongelige, faar Tilsigelse derom ofte med kort Varsel – hvorledes de kongelige tage selve Fotograferingen? – Ja det er højest forskelligt. Nogle forsikre, naar de betræder Atelieret, at de har meget travlt – og bliver der halvanden Time. Andre staae for Fotografen en halv Time og overlade til ham den Tid at tage saa mange forskellige Plader han kan overkomme. Som bekendt kommer en Mængde nye Fotografier af de kongelige Personer i Handlen, dog langt fra alle; der er i Reglen en Række Fotografier, der forbeholdes dem selv som Gaver til Ind- og Udland, og derfor ikke maa kunne kjøbes for et Par Kroner af enhver som helst i en hvilken som helst Butik. Mindre bekjendt turde det maatte være, at den kongelige Person, der skal males af en Kunstner, for at undgaa at "sidde" altfor mange Gange for ham, i Reglen først lader sig fotografer med dette specielle Formaal for Øje og saa til Kunstnerens Disposition stiller de Fotografier, som han kan have Nytte af under sit arbejde. Saaledes har Tilfældet været f.eks. med Professor Baches Maleri af Hs. Maj. Kongen i Glyptoteket, til Grund for hvilket der ligger en Række Fotografier af Kongen, tagne i Gaarden paa Amalienborg. Endelig staa adskillige Fotografer i

Forbindelse med Hoffet der igjennem, at de udføre de Fotografier, for Kongehusets yngre Medlemmer – der alle fotograferes – selv have taget af hverandre, enkeltvis eller i ofte meget fornøjelige Gruppeopstillinger.

Hoffotografen har hele Tiden talt ud i Rummet, i hvilken jeg synes at være ganske forsvunden for ham, og kun Kongefamiliens Medlemmer paa Væggene at eksistere han suger og hvæser med den ejendommelige Lyd, der altid har staaet for mig som Indbegrebet af Fornemhed. Det varer længe, inden han faar kræfter til at rive sig løs fra sin Plads ved Tronens Fod og vende tilbage til sit minderige Venteværelse. Men endelig lykkedes det. Han taget Øjenbrynene ned oppe fra Panden, henter rynkerne frem nede fra Nakken, ser vaagnende paa mig og spørger mig med en Ligefremhed, jeg ikke havde ventet. "Morer det Dem at høre saadant noget?" – "Kongeligt!" svarer jeg. – "Ork Gud ja", siger han saa. "Jeg kunde jo blive ved at fortælle til i Morgen tidlig. Naar man som jeg ... der var nu f.eks. Kejseren af Rusland Og Prins Christian Ja .. naa hvad jeg vilde sige ... Og han synker atter hen til Hofminder, indtil den stramme, unge Dame komme ind med spids Mund og hun ikke kan finde Plader paa Navnet "Mortensen". Det nytter ikke, jeg forsøger at bevise, at jeg virkelig for 15 Aar siden er bleven fotograferet hos Hr. Hoffotografen. "Det er før min Tid", siger Damen. "Det er før jeg blev Hof-fotograf", siger Herren. Ingen af dem kan huske noget om det, og af Bøgerne fremgaar intet, og saa er der intet. Flov og flad tager jeg min Hat og nærmer mig Døren, idet jeg beder Hr. Hoffotografen meget undskyldte, at jeg har ulejliget ham og Frøkenen og opholdt dem saa længe – han slaar ud med Haanden, sætter igjen Øjenbrynene op i Panden, hvæser og lukker Døren efter mig. Medens jeg stavrer fortumler ned ad de tæppebelagte Trapper, forbi de mange Kongelige Personer og Generaler og Garderløjtnanter, og tænker paa, hvordan det dog kan være gaaet til, at min Plade er blevet borte, og jeg nu skal lade mig tage af hos en Fotograf Petersen eller Hansen eller Jensen eller Nielsen, – hører jeg Hoffotografen oven paa raabe til Frøken: "Naa, Frøken, om lidt kommer jo Hds. Naade Lehnsgrevinde X=Y". •

DANMARKS FOTOMUSEUM

Museumsgade 28, DK-7400 Herning. Tlf. 9722 5322

Åbningstider:
Tirsdag-søndag 12-16.30
1 juli alle dage 11-16.30

Offnungszeiten:
Dienstag-Sonntag 12-16.30
Im Juli jeden Tag 11-16.30

Opening hours:
Tuesday-Sunday 12-16.30
In July every day 11-16.30

Danmarks Fotomuseum i Herning ønsker hermed Dansk Fotohistorisk Selskab til lykke med 25-års jubilæet.

Museet vil gerne takke selskabet for det gode og konstruktive samarbejde der har eksisteret siden dets oprettelse. Dansk Fotohistorisk Selskab har gennem tiden ydet en uvurderlig indsats for at fotohistorien er blevet en del af vor kulturarv og kulturhistorie.

*Vi er stolte over den viden om fotohistorien som selskabet har formidlet i ind- og udland. Danmarks del af fotohistorien er hermed blevet dokumenteret på fornem vis i selskabets tidsskrift *Objektiv* og dets temanumre. Et tidsskrift som har været med til at samle fotohistorisk interesserede og derved styrket indsatsen for at bevare fotografika for eftertiden. Vi ønsker Dansk Fotohistorisk Selskab al held i tiden fremover.*

*Bjarne Meldgård
Museumsleder*

Dansk Fotohistorisk Selskab

En kavalkade 1975-2000

Flemming Berendt

"Vi må gøre vort yderste for at opbygge den størst mulige viden om vore specialer, så vi som eksperter kan rådgive og vejlede de mange nye medlemmer, vi håber at få i fremtiden".

Torben Lind 1977.

LØRDAG DEN 19. JANUAR 1980

Silkeborg Folkeblad

BJERGSTED

Interessen for de gamle fotos stiger og stiger...

Der købes, sælges, byttes og tuskes i Dansk Fotohistorisk Selskab

Af Jørgen Bygebjerg
Foto: Lotte Brunholdt

Det er nok de færreste der ved, at der er noget, der hedder Dansk Fotohistorisk Selskab, men det er der altså. Formanden hedder Torben Lind og bor i Bjergsted, hvor han er repræsentant for foreningens godt hundrede medlemmer over hele landet.

Blandt stabler af gamle fotos, tidsskrifter, prislister fra auktioner og bøger fra gulv til loft

fortæller han, at interessen for gamle fotos er meget stærkt stigende.

- Det er især i udlandet, der er mange, der giver sig af med at samle gamle fotos, fortæller Torben Lind, men vi er ved at komme godt med herhjemme.

Selv har Torben Lind i tusindvis af gamle fotos, men han kan simpelt hen ikke få nok, og sverter ofte efter gamle billeder i aviserne. Hjertebrædet er dog fotos fra 1840 til 1860 og heraf har han ca. 100. Et af billederne er i øvrigt et af de allerførste fotos. Der er taget herhjemme.

Det er taget af en fotograf ved navn Mads Alstrup og fortæller hans søn. Med andre ord et prøvefoto, inden

Alstrup begyndte at fotografere uden for familien.

Billedet er taget på en ganske særlig måde - den såkaldte Daguerretype. Det er et direkte positivt billede, taget på en forsvaret kobberplade, senere jodiseret, gennem kviksølvdampe og til sidst kogt i alkali.

En meget langsom proces, når man samtidig tager i betragtning, at offeret har skullet sidde stille foran kameraet i en halv times tid.

Fotograferne

Mange fotografer fulgte efter Mads Alstrup, for der var mange penge at tjene på at fotografere. Næsten halvdelen af de første fotografer fra 1840-60 er repræsenteret i Torben Linds samling, og målet er naturligvis, at alle skal være repræsenteret.

Men det kræver tålmodighed og det er man nødt til at have som samler.

De første fotografer var for det meste guldsmede, kemikere og apotekere, der var vant til at arbejde med metaller og kemikalier.

En del af dem holdt til et sted i byen, men mange drog rundt med deres kasser og fotograferede på

Torben Lind ses her med et af sine gamle fotografier. Det er et pressefotograf fra 1916 og er ad uransagelige veje kommet fra Pennsylvania til Bjergsted.

I sin hjemby blev Torben hurtigt en kendt person.

I 1973 blev den første store auktion af fotografiske billeder afholdt hos Sotheby's i London. På det tidspunkt var det stadig muligt at erhverve fotografier til en rimelig pris. Fox Talbots håndfremstillede bog 'Pencil of Nature' blev solgt for 40.000 kroner, i dag ville den koste over 1 million! Det var denne blanding af fotohistorisk interesse og trangen til økonomisk gevinst, som i 1975 fik Torben Lind til at indrykke en annonce i Politiken den 16. november, hvor han opfordrede interesserede samlere af fotografier til at melde sig 'under fanerne'. Det varede da heller ikke længe før de første reflekterede: Flemming Anholm, som gav vort tidsskrift navnet Objektiv, Niels Resdal Jensen, Peter Randløv, Per Thornit og P.B. Schmidt, importør af Robotkameraet, - disse første pionerer blev senere suppleret med Svend Nielsen, indehaver af 'Fagfoto', Sigfred Løvstad, grundlægger af Danmarks

Fotomuseum og Ole Schelde, Leica-fan - yderligere en stribe billeder passerer nethinden: Jens Hammeken, Kurt Petersen og Arne Jørgensen m.fl. Den videre udvikling gik dog mere i retning af en 'isenkramklub' end samlere af gamle fotografier, som oprindeligt var Torben Linds idé. Det blev i virkeligheden et stort held for Dansk Fotohistorisk Selskab, at medlemsskaren blev nuanceret og alsidig. Stiftelsesdagen var lørdag den 2. december 1975, og første ordinære generalforsamling blev berammet til den 22. april 1976, hvor Torben Lind blev valgt til selskabets første præsident - hermed må formalia være på plads.

Flemming Anholm.

BERLINGSKE TIDENDE

Foto-nostalgi til kæmpepriser

Dansk Fotohistorisk Selskabs første præsident Torben Lind. Billedet er taget i Frederiksborg Hallen, hvor selskabet havde en lille hverveudstilling.

Svend Nielsen (FAG FOTO) var det sted, hvor mange medlemmer fandt det de søgte.

Medlemmernes aktiviteter:

1976

Dansk Fotohistorisk Selskabs historie kunne nu tage sin begyndelse. Den første mødeaften fandt sted torsdag den 15. januar 1976 i P.B. Schmidts forretningslokaler på Strandvejen 339, i Skovshoved. På dette og de følgende møder besluttedes at afholde selskabets første aktivitet: en udstilling af fotografika i et samarbejde med Det kgl. Biblioteks Kort- og Billedafdeling ved Bjørn Ochsner. Stedet blev sparekassen S.D.S.'s lokaler på Strøget i september samme år. Udstillingen blev et tilløbsstykke af format, hvor mere end 1.500 gæster beundrede de udstillede apparater, selskabets medlemmer var på skift orienterende kustoder. Den flotte presseomtale fik medlemstallet til at stige og første udsendelse af 'orienterende meddelelser fra DFS' fandt sted i august 1976, med Flemming Anholm som redaktør. Selskabets mange øvrige aktiviteter: auktioner, loppemarked, men ikke mindst de månedlige mødeaftener blev etableret. Efterhånden begyndte de enkelte medlemmer at præge aktiviteterne, som den første fremstillede Sigfred Løvstad et genoptryk af et Kehlet (Stella Nova) katalog fra 1915.

Medlemstal: 17. Under kr. 1.000,00.

1977

Medlemstal: 28. Omsætning: kr. 1.281,60.

1979

Sigfred Løvstad udstillede sin samling af fotografika på Herning Museum i et samarbejde med Det kgl. Bibliotek.

1980

Objektiv nr.19 fra januar havde på forsiden et billede af et kamera med det besynderlige navn HABAROT fremstillet i den lille by Hadsund af fotograf Marthinus Petersen. Det nyopdukkede kamera blev opdaget ved en tilfældighed af redaktøren, idet et medlem, Cote Cuculiza var i besiddelse af apparatet. Den beskedne historie blev nedskrevet og optaget i Objektiv.

Medlemstal: 96. Omsætning: kr. 3.812,32.

1983

Flemming Berendt fandt 72 runde glasplader, optaget med et 'Stirn-Geheimkamera'. Glaspladernes diameter 14 cm, og på hver plade var der 6 optagelser, diameter 4,5 cm, hvoraf ca. 36 kunne reproducere. Efter ca. 8 måneders arbejde i mørkekammeret var de 36 billeder fremstillet i størrelsen ca. 50 x 60 cm i to hold. Det var ikke blot en fotohistorisk billedserie om livet på en herregård i perioden 1887-1900, det blev også en gave fra redaktøren til Danmarks Fotomuseum og Lokal Historisk Arkiv i Tappernøje, hvor billederne var udstillet. 'Herregaardsliv 1887-1900' blev først til et lille særtryk og siden vist på Aalholm Slot. Alex Steinbach i

Strandvejen 339 i Skovshoved.

Fotohandler Sigfred Løvstad fremviser 'Nellerødmandens' kinooptager flankeret af hans store salonkamera, som han fremstillede til Peter Elfelt.

Nykøbing F. udstillede samtidig sin samling af fotografika på slottet, nogle år senere blev den deponeret til almen beskueelse i Nykøbing Falsters 43 meter høje vandtårn. Det var også året hvor vi afholdt en udstilling på Hadsund Egnsmuseum, hvor fotograf Marthinus Petersen's (1876-1953) kameraer blev udstillet - her blev det afsløret at ordet HABAROT betød, hastighed, afstand, blænder, automatik, rotation og tid. Adskillige andre medlemmer har fremvist deres samlinger gennem årene.

Medlemstal: 125. Omsætning: kr. 29.248,22.

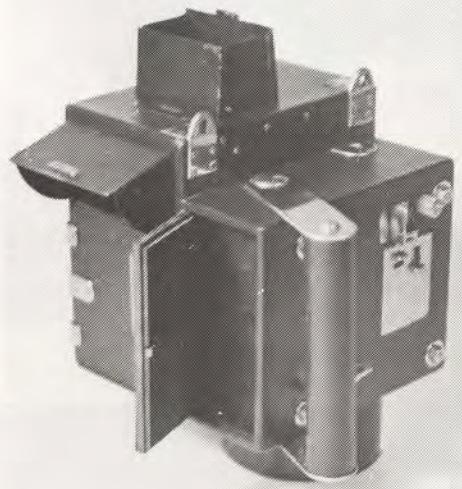
1984

På 'Café Teatret's' scene fik skuespillerinden Lotte Tarp opført sit skuespil om 'Agnes Henningsen og Kvindesagen' - hun spillede selv rollen som fotograf Mary Steen. På scenen skulle opbygges et atelier fra ca. 1895. Arne Reimann, Danmarks Fotomuseum og Flemming Berendt fuldførte opgaven. Jørgen Gregersen etablerede en flot fotoudstilling: portrætfotografier fra 1866-1915 på Lyngby Statsbibliotek. Senere er fotografierne overgivet til Danmarks Fotomuseum.

Medlemstal: 165. Omsætning: kr. 37.707,35.

Marthinus Petersens Habarot-kamera et specialbygget politi-kamera og hans panoramapparat.

Habarot-kameraet til serieoptagelser.

De runde 'Stirnfotografier' studeres nøje på Danmarks Fotomuseum.

Alex Steinbachs samling.

Kasserer Ingeman Larsen og Fl. Anholm.

Arne Reimann, Duseberg og Jens Hammeken.

Ole Schelde, Niels R. Jensen og Andreas T. Mørch.

Niels B. Magnussen og Nie's Christensen.

Per Ask Nielsen og Flemming Berendt.

Torben Lind, H Tegh og Ole Knudsen.

Arne Jørgensen, Thomsen og Per Ask Nielsen.

Andreas T. Mørch, Kurt Petersen og T. Lind.

Selskabets årlige landsmøde og generalforsamling blev afholdt i en periode skiftevis i Jylland og på Sjælland. Denne billedkavalkade er et eksempel på det hyggelige samvær omkring vor fælles interesse.

Formanden Andreas Trier Mørch byder velkommen til Dansk Fotohistorisk Selskabs 10-års jubilæum.

1985

1985 kom helt klart til at stå i 10-års jubilæets tegn. 53 festklædte medlemmer fejrede den 30. november vor runde fødselsdag i forsamlingshuset til Hellerup Kirke. Stemningen var i top - specielt huskes Clas E. Neble storslåede gave til Danmarks Fotomuseum, Peter Elfelts private rejsekuffert med tilhørende 'huskeliste'. En række beneficegaver gav aftenen ekstra kulør til akkompagnement af en pianospillers liflige toner.

Det har også vakt opmærksomhed, når medlemmer af selskabet har gjort unike fund. Jens Hammeken fandt et panoramakamera gennem Den blå Avis, fremstillet af Marthinus Petersen fra Hadsund. Senere på året lykkedes det Niels R. Jensen, Claus Neble og Ture Ibsen at få optaget en TV-film, som blev udsendt i 'Landet Rundt', hvor panoramakameraet spillede hovedrollen, Hadsund Egnsmuseum skaffede senere økonomiske midler til at erhverve apparatet.

Medlemstal: 198. Omsætning: kr. 39.801,55.

Lercheb Sørensen og Claus Neble overrækker dels Private Elfelt breve samt hans kuffert til Flemming Berendt.

1986

G.O. Svane fremstillede hele tre gange 250 originale s/h fotografier til indklæbning i Objektiv: Lammefælleden, Lucie Mølle og Gammel Torv kunne beundres i en usædvanlig flot kvalitet.

Medlemstal: 218. Omsætning: 48.206,40.

1987

100-året for Louis Daguerre's fødsel blev fejret med en række historiske artikler i Objektiv. Autors artikel vedr. optagelsestidspunktet af verdens første fotografi af et menneske 'skopudseren og hans kunde' blev ændret med et helt år til april/maj 1838. En nyhed som vakte interesse ud over landets grænser. Firmaet Goecker fejrede sit 125-års jubilæum hvor man udsendte et jubilæumsskrift "De Gode Gamle Dage" skrevet af Flemming Berendt.

Medlemstal: 258. Omsætning: kr. 67.728,46.

1988

Bent Nicolajsen blev cand.phil. fra Ålborg Universitets Center. Som eksamensopgave havde han valgt et stykke dansk fotohistorie. 'Hos fotografen i Aalborg 1843-1900 - fotografiens socialhistorie'. Skriftet var en guldgrube af fotohistoriske oplysninger.

Medlemstal: 301. Omsætning: kr. 78.217,52.

1989

Den 26. oktober fejrede engrosfirmaet Heinrich & Poulsen 100-års jubilæum hvortil redaktøren havde fremstillet et lille skrift om firmaets historie.

Medlemstal: 336. Omsætning: kr.

1990

'Fotomekanisk Museum' blev den 2. juni en realitet for Arne Reimann. Omkring 50 medlemmer af DFS mødte frem og gratulerede. Niels R. Jensen havde fremstillet et panoramabillede af Nyhavn som en gave fra Dansk Fotohistorisk Selskab. Nu havde også København fået et fotomuseum.

Medlemstal: 347. Omsætning: kr. 111.914,84.

1991

Det begyndte med en telefonopringning til redaktøren og endte med afhentning af ca. 150 glasplader (13x18 cm) optaget af kanonfotograf Kaj Bergstein Nielsen i perioden 1914-1950. Kort sagt: kulturhistoriske billeder af ydmyge arbejderhjem i Københavns nordvestkvarter. Et kig ind i fortiden uden sidestykke. Først skulle pladerne renses for to centimeters kulstøv, derefter fremskaffe økonomiske midler til indkøb af papir og kemi. Manden der tilbød at gå i mørkekammeret con amore var Cote Cuculiza i Hadsund. Efter at have fremstillet kontaktkopier af alle plader, blev der udvalgt ca. 90 billeder som blev fremstillet i formatet 50 x 60 cm. Det hele endte i udstillingen 'En flittig mand' på Arbejdermuseet i København. Danmarks Fotomuseum, som havde modtaget pladerne som gave, og DFS havde endnu engang fået mulighed for at præstere en fotohistorisk sensation. Historien om kanonfotografen Bernstein Nielsen blev i øvrigt præsenteret i årets temanummer med titlen 'Kanonfotografen'.

DFS fik af Dansk Sprognævn godkendt ordet: FOTOGRAFIKA i stedet for det engelske ord 'fotografica'.

Medlemstal: 358. Omsætning: kr. 88.751,63..

1992

Aksel Gram Møller fra Ålsgårde 'botaniserede' i en opstillet container. Her fandt han 84 glasplader, som autor flere år senere, kunne konstatere var optagelser af produktion og arbejdsgangen hos Illustreret Familie Journal foretaget i 1879. Samtlige plader blev affotograferet, hvorefter Dansk Fotohistorisk Selskab overgav et hold billeder til Det kgl. Bibliotek og Grafisk Museum i Odense, som påtog sig at tekste billederne. Samlingen er den største i verden, som skildrer den grafiske produktion på et så tidligt tidspunkt.

Medlemstal: 364. Omsætning: kr. 114.906,88.

1993

Copenhagen Visual inviterede Danmarks Fotomuseum og Dansk Fotohistorisk Selskab til at etablere en udstilling i kulturcentret 'Sukkertoppen'. Foruden en mængde kameraer fra Herning blev der ophængt et panoramabillede fra 1897 af Kgs. Nytorv optaget af Peter Elfelt med 'Nellerød-mandens' panoramakamera. Det 3,5 meter lange billede vakte megen opmærksomhed.

Erik Fersling kunne i 1993 fejre sit 10-års jubilæum

med registrering af stereoskopiske billeder. Det var efterhånden blevet til ca. 6.000 billeder, målet i første omgang er 10.000 billeder. Ferslings arbejde er et godt eksempel på en engageret indsats på et konkret område. Efter Erik Ferslings død blev arbejdet med registranten videreført af Peter Randløv.

Medlemstal: 389. Omsætning: kr. 107.079,07.

Hans Bonnesen og frue (Agfa) skænker en 'Nellerød' stereoskopbetragter til Arne Reimann - Foto Mekanisk Museum.

F. Berendt & Niels R. Jensen afleverer temanummeret 'Kanonfotografen' til Arbejdermuseets udstillingsleder Annelise Valsted.

Peter Elfelts panoramabillede af Kgs. Nytorv.

Anvisningssalgsslisten til torsdag d. 7.12.2000

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalget. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postopkrævning. Den, der afgiver bud for trediemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon eller skriftligt til anvisningssalgslederen: **Niels R. Jensen, Rygårds Alle 33A, 2900 Hellerup. Tlf. 39620962**

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
1	Prado 250 med 15 cm. Obj. + mikroforsats med 25 mm. 2,8 Summar	B		
2	Retina Ia (ca. 1952) med original gul karton og B-taske			
3	Agfa Isolette 1938 med bakelit top, 4,5x6 og 6x6, B-taske	B		
4	Kodak Retinette IB, som nyt, lysmåler OK, B-taske	A		
5	Belfoca Junior, 6x6 og 6x9	BC		
6	Rowi kamerastativ med sugekopper til autoforrude	A		
7	Konica Auto-S, lysmåler OK, B-taske	AB		
8	Sigv. Werner, 2 bøger, De Fynske Øer + Sønderjylland + postk.album	BC		
9	Leica Fotografie – 12 årgange i bind. 1952-58 og 1968-71	B		
10	UHER båndoptager i lædertaske velegnet til sync. Af dias og smalfilm	AB		
11	Stanhope, lille pibe (billede utydeligt)		100.-	
12	Messingobjektiv, Hermagis (Paris)	BC		
13	Messingobjektiv uden navn	BC		
14	Stort objektiv, C.P. Goerz, Dogmar 4,5/210	C		
15	Stort reproobjektiv uden navn, ca. 300 mm.	AB		
16	Leitz Prado 150	AB		
17	Leitz lommeprojektor med Elmaron 2,8/85	A	200.-	
18	Leitz Pradovit R med Colorplan 2,5/90	AB	500.-	
19	Olympus Pen F, halvformatsspejlrefleks til endoskopfotografering	B		
20	Forstørrelsesapparat Opemus 5 med El-Nikkor 4/50	B		
21	Kasse med gamle 4x4 stereobilleder og stereobetragtere			
22	Agfa Color Magnolar forstørrelsesoptik 4,5/105	B		
23	Leitz Pradolux med Elmaron 2,8/100 (manuel projektor)	A		
24	Osram SLV 1000 studio fotolampe med normal/dagslysforsats + stativ	AB		
25	Canon Demi EE 28	AB		
26	Gammelt dagslyskopieringsapparat 4,5X6 cm. til 13x18 cm.	BC		
27	Viewmaster projektor med billedhjul (mono), top mangler ellers OK			
28	Retinette med Reomar 3,5 og B-taske	B		
29	Zeiss Ikon Contina 3,5	B		
30	Agfa Karat 4,5	B		
31	Zeiss Ikon Colora 2,8 og B-taske	B		
32	Kodak klapkamera 6x9	B		
33	Ukendt klapkamera 6x6	B		
34	Pentax objektiv 28-80 SMC	A		
35	Agfa Karat 36 med Xenon 2/50	B		
36	Minox 35 EL (defekt)			
37	Leitz Kopier-Apparat Eldia	A		
38	Voigtländer vinkelsøger 355/45	A		
39	Contessa Nettel 6x9 klapkamera	A		
40	Klapkamera 9x12 med rammesøger			
41	Steinheil 4,5/135	AB		
42	Kodak Auto Brownie 6x9 med griffel	B		
43	Objektiv Emil Busch Telar 340mm.	B		
44	Minolta 16 Mini 3,5/25	B		
45	Kodak klapkamera 9x12	B		
46	Agfa Billy Record 6x9 + Sixtomat lysmåler	B		
47	Japansk kikkert, Cora zoom 8-12 x 35 med taske	A		
48	Fafix bakelit diasprojektor 24x36	A		
49	Stavflash Braun Hobby med taske (ej original) virker	B		

Anvisningssalgsslisten til torsdag d. 7.12.2000

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalget. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postoprævning. Den, der afgiver bud for trediemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon eller skriftligt til anvisningssalgsslederen: **Niels R. Jensen, Rygårds Alle 33A, 2900 Hellerup. Tlf. 39620962**

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
50	4 årgange indbundne Foto og Smalfilm 1972 – 1975	B		
51	Mikroma II, grøn med filmkassetter og B-taske	AB		
52	Brownie box, marmoreret grå/grøn	AB		
53	Zeiss Ikon Contina med Panthar 2,8/45			
54	Polaroid SX 70 med B-taske	AB		
55	Daguerreotypi i ramme, revne i glas			
56	Adox 6x6 med Adoxar 6,3/75			
57	Zeiss Ikon Contaflex med Tessar 2,8/45 og B-taske	B		
58	Rodenstock teaterkikkert "Eldis" med skindetui			
59	Samoca 35			
60	Ica Halloh 9x12			
61	Praktica MTL 50			
62	Zeiss Contessamat			
63	Zeiss Contina 526/24			
64	Leitz Pradix med Elmaron			
65	Bolex Refleks Zoom P1 Pancinor			
66	Polaroid Image System autofocus/flah			
67	Zeiss Nettar 515/2			
68	Zeiss Contessa 533/24			
69	Retinette IB			
70	Voigtländer Vito B			
71	Lot med diverse lysmålere			
72	Lot med diverse lysmålere			
73	Rolleiflash, grå i æske			
74	Rolleiflex planfilmbagstykke med kassetter og æske			
75	Rolleicord Va kit for 16 og 24 exp. i æske			
76	2 bælge for Exakta			
77	Lot med diverse Rollei filtre og modlysblændere			
88	Rollei Strobomatic stavflash med skinne			
79	Ringblitz ældre model			
80	Lot med diverse blitz			
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				

Anvisningssalgslisten til lørdag d. 30.9.2000 på ØSTERBRO

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
1	Optik, Meyer Primotar 3,5/135			100
2	Optik, Hanimex 4,5/200			50
3	Canon Lens FL 1,8/85			480
4	Canon AE-1 m. FD 1,8/50			160
5	Edixa - MAT Reflex model S uden objektiv, med BT			70
6	Edixa Prismafleks TTL model K m. Iscolar 2,8/50 (yderring knæskel)			80
7	Minolta 16 MG-S m. Rokkor 2,8/23, med BT			240
8	Minolta 16 model II m. Rokkor 2,8/22			70
9	Pentax Auto 110 m. Pentax 110 2,8/24, BT			140
10	Pentax m. Meyer Trioplan 3,5/30			110
11	Leica IIIB m. Summar 2/50, med BT			1300
12	Ernst Leitz Wetzlar Universalsøger			240
13	4 album med gamle billeder			120
14	4 album med gamle billeder			440
15	Retina I m. Ektar 3,5/50, med BT			130
16	Retinette type 017 m. Reomar 4,5/50, med BT			50
17	Retina II type 018 m. Xenar 2,8/50, med BT			100
18	Retinette 1B type 045 m. Reomar 2,8/45, med BT			50
19	Agfa Karat m. Igestar 6,3/55			50
20	Agfa Karat m. Solinar 3,5/50, med BT			80
21	Rolleiflex m. Tessar 3,5/75			200
22	Ernemann 6 x9 (plader) m. Ernemann dobbel objektiv, med BT			240
23	Minolta 16 MG-S m. Rokkor 2,8/23 plus 3 filtre, med BT			140
24	KIM (SEM) m. Anastigmat Cross 2,9/45			130
25	Baldinette m. Baldanar 3,5/50			130
26	Altix 24x24 m. (Laack) Pololylt 3,5/35			150
27	Altix 24x36 m. Trioplan 2,9/50			30
28	Petri TTL m. Helios 2/58			50
29	Zenit-E m. Edixa Tele Ennalyt 3,5/135			130
30	Baldina m. Meritar 2,9/50			100
31	Optik Hanimex Tele Lens 5,5/300 uden adapter	B		50
32	Vitomatic I m. Skopar	A/B		60
33	Vitomatic IIa m. Skopar			110
34	Olympus OM 10 hus			130
35	Leitz Prado 150	A/B		60
36	Zeiss Symbolica m. Tessar	A/B		50
37	Polaroid Pro-Pack m. org. flash	A/B		150
38	Olympus Trip 35	A/B		50
39	Olympus XA I	B		120
40	Edixa Kadet SLR	B/C		110
41	Rollei A 26 m. Sonnar	A/B		100
42	Konica C 35 i undervandshus	B		220
43	Kodak Beau Brownie sort/rødt/grøn	B		110
44	Kodak Junior No 1A Autographic, med BT			50
45	Kodak Folding Pocket No 3-A			100
46	Rullefilmkamera ukenet mærke			320
47	Ica Sirene 135			60
48	Kodak No 3 Special, Zeiss Kodak Compur			110
49	Premoeite Senior i org. Åske			220

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
50	Ica rullefilmkamera m. Helos			70
51	Schneider Angulon 6,8/90 Sync. Compur			280
52	Repro-Claron 9/355			320
53	Janpol Color 5,6/80			90
54	Schneider Angulon 6,8/65 Sync. Compur			340
55	Wollensak Raptor 4,5/101, Rapax lukker			120
56	Klapkamera 9x12 m. Knoll Dobbel-Anastigmat			110
57	Forstørrelsesoptik 21 cm. Müller R. Wetzlig			20
58	G-Claron 9/210			80
59	G-Claron 9/150			40
60	Gammel messing optik			750
61	Ysaron 4/25, ny			70
62	Pladekamera 4,5x6 m. 75 mm. Meyer optik	D		140
63	Componon 4/50			90
64	Budtz Müller, Extra Rapid Aplanat			50
65	Goertz Artar 11/600			110
66	Kasse med diverse mahogni kameraer			300
67	Projektor til glasplader	B		200
68	Polaroid SX 70	A		200
69	Russisk Leica med tilhørende Elmar type	B		220
70	Polaroid Big Shot			20
71	Topcon med 3 objektiver 35-53-135 i kuffert			240
72	Miranda Sensorex 28-50-135 i kuffert			380
73	Kalimar 86, 8mm. Optager			10
74	Kenlock 3,5/200			20
75	Sekonic lysmåler			110
76	Yashica reprostand			10
77	Leitz projektor m. 200 mm. Optik			90
78	Omega B 600 forstørrelsesapparat 6x6 m. Janpol Color 55 mm.			240
79	Kodak Vest Pocket m. griffel			70
80	Braun betragter			10
81	Kasse med diarammer 4,5x6 og 6x6			50
82	Sankyo Komura Zoom 80-250 mm.			30
83	Yashica Mat. 6x6 med B.T.	AB	350,00	
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				

Anvisningssalgslisten til lørdag d. 7.10.2000 i HERNING

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
1	1 kasse diverse 8 mm. Smalfilmkameraer	C/D		10
2	1 kasse Agfa kameraer box + 24x36, ca. 25 stk.	C/D		50
3	1 kasse diverse kameraer, ca. 25 stk.	D		30
4	2 stk. Canon kameraer 24x36 (35 AF og Auto Boy)	C		10
5	1 kasse Instamatic kameraer, ca. 40 stk.	D		10
6	Leitz Pradolux m. Dimaron	C/D		100
7	Yashica 8 mm. (Wiever) Editor	C		10
8	10 stk. Diverse box kameraer	C/D		80
9	10 stk. Diverse box kameraer	C/D		90
10	2 stk. Ikonta 522/24 m. Novar Anastigmat (den ene er defekt)	C/D		60
11	2 stk. Zeiss Nettar m. Novar 4,5/75 og 6,3/75	C/D		30
12	2 stk. Zeiss Nettar m. Novar 4,5/75 og 6,3/75	C/D		50
13	Ica Lloyd 575 6,8/150, rullefilm 10x15	C		130
14	Pladekamera 9x12 Lukos III	C		100
15	Zorki 4, 24x36 m. 2/50	C	100	100
16	Icarette 6x9 m. 6,3/105 og Klio lukker	B/C		70
17	Goerz 6,5x11 m. 6,8/125 og Pronto lukker	B/C		90
18	Vest Pocket med griffel	B/C		100
19	Kodak Tourist II 6x9 Flash Kodon lukker	B/C		50
20	Kodak 620 6x9 m. Ingenieux 6,3/105	C		10
21	Zeiss Ikon Nettar 516/2 m. Novar 4,5/110 (ca. 1951)			70
22	Exakta Varex IIb m. Meritar 2,9/50			250
23	Bolex Paillard B8, 2x8mm. Optager			70
24	Nizo Exosomat 8T, 2x8mm. Optager			20
25	Kodak No 2A Folding Autographic Brownie			20
26	LL Lumière			30
27	Kodak Vest Pocket model B med griffel			70
28	Kodak Vest Pocket			30
29	Goerz klapkamera			60
30	Pladekamera 9x12			70
31	Arette 1 A m. Westar 2,8/45 1956	D		10
32	Konica Deluxe EE-Matic	D		-
33	Kodak No 2 Brownie Box	C		10
34	Certo Dollina m. Certar 4,5/50	D		110
35	Kodak Retinette 2 A m. Reomar 2,8/45	B		10
36	Fujica V 2 m. Fujinon 1,8/45	C		110
37	Welta Welti m. Tessar 2,8/50 og Compur lukker	D		70
38	Minolta Hi-Matic F m. Rokkor 2,7/38	C		10
39	Penti "Guld" m. org. grå taske	C		100
40	Miranda RE Sensomat m. auto Miranda 1,8/50 + 3,5/135 m modlysbl	B		240
41	Kneb 30, russisk 16 mm., org. æske og russisk brugsanvisning			240
42	Weston Master 2, sort kval. Lysmåler, selencelle død			10
43	Nikkormat hus, sort	D	400.-	400
44	Zeiss Ikon Erabox			30
45	Ingagee Ultrix 6x9, gl. Model			50
46	Photavit Photina Reflex 6x6			110
47	Canon Zoom 8, 2x8 smalfilmapparat			20
48	Ingagee Ultrix 6x9, ny model			70
49	Zeiss Nettar 515/16	A		50

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
50	Kodak No 1 Pocket	C		20
51	Agfa 6x9 m. Igestar F:8	C		40
52	Ludax Lumiere 6x9	B		30
53	6x9 kamera, Erkos Fotar 6,3/105	C		10
54	Goerz Tengor m. Tenaxiar 125 mm.	B		30
55	Kodak No 1 Autographic Jr	B		20
56	Agfa Isolette 4,5 Solinar. Compur Rapid	B		50
57	Agfa Isolette, original model med sort plasttop fra 1938	A		110
58	Franka Solida I	B		10
59	6x9 klapkamera m. Primo Anastigmat og Pronto lukker	B		10
60	Ica Halloh 506. Mrk. "Mimosa" Løveapotekets ejendom Århus	A		80
61	Kodak No 2 Folding Autographic Brownie m. griffel	B		30
62	Contessa Nettel 6x9 klapkamera	C		20
63	Kodak No 1A Pocket 116 film	A		50
64	Agfa 6x9 m. Igestar	A		70
65	Ernemann Bob I			80
66	Ernemann 9x12 plade og rullefilm med skaktsøger	A		110
67	3 lysmålerindsatse til 4x5"	C		200
68	Bowens Flashmeter	B		100
69	Rodenstock messingobjektiv Hemi-Anastigmat 1:7,2 No3	C		320
70	Lot Robot tilbehør			50
71	Lot filmudstyr (Eumig P8, Zeiss filmklipper, Zeiss B lampe var.)			60
72	5 stk. Compact kameraer		50	10
73	Kodak Retinette IA	B		-
74	Agfa Flexilette, BT	C		220
75	Kodak Folding Brownie Six-20 I original æske	AB	100	100
76	Porst Autorefleks	C		10
77	Ica Lola 511, 8x11, BT	C		30
78	Teleobjektiv 5,6/300 med 42 mm. Gevind			-
79	Cosina 4000 S			110
80	Isolette II m. Solinar			30
81	Soligor 2,8/28			100
82	Sigma 2,8/28			100
83	Rodenstock Ysaron 3,5/50			20
84	Canon QL 2,5/45			20
85	Makino 2,8/135			50
86	Cosina CX I			320
87	Miranda Autometex III m. 1,9/50, BT			90
88	Agfa Movex 88			-
89	M. Wolter Hi-Matic F			150
90	Ferrania			100
91	16 mm			30
92	Flashman 100			
93				
94				
95				
96				
97				
98				

Erik Fersling arbejder med sin registrant og danske stereoskopbilleder.

Den kongelige familie på Bernstorff Slot i 1899.

Museumslider Sigfred Løvstad modtager gaverne fra Dansk Fotohistorisk Selskab.

Danmarks Fotomuseums nye leder Bjarne Meldgård.

1994

Danmarks Fotomuseum fejrede sit 10-års jubilæum - samtidig gik museets leder på pension. Museet modtog tre litografier: henholdsvis af Chr.VIII, H.C. Ørsted og en ukendt mandsperson. Tillige overrakte Tune Laug en personlig gave: et fotografisk menukort fra 1885. Sver-Olov Sundin fra Osby overrakte en kopi af 'Photographisk Haandbog' af C. Pill fra 1861. Desuden modtog Sigfred Løvstad en personlig gave fra medlemmerne af DFS.

Frederiksberg Loppemarked er vi mange der kender - her kom også Vagn W. Sørensen altid spejdende efter sjældne fotografier og albums. Heldet var med ham den dag, han fik øje på et smukt farverigt album fremstillet i Japan omkring 1880'erne. De 50 små håndkolorerede billeder (9x12 cm) var optaget af Kusakabe Kimbei. Som fotograf i shogunens lukkede land var motivvalget ganske enkelt, nemlig de håndværksdrivendes arbejdsform, med udstilling af tidens produkter. En del af billederne blev vist i Objektiv, samtidig blev der fremstillet en diaserie. Albummet blev senere afhændet til Det kgl. Bibliotek.

Medlemstal: 398. Omsætning: kr. 92.000,00.

1995

Lars Schönberg-Hemme have næppe afsluttet sin 'saga' om Agfa før han begyndte sin utrolig spændende historie om 'Dresden. Den tyske kameraindustriens højborg'.

Medlemstal: 407. Omsætning: kr. 95.000,00.

1996

I 1996 fik Niels Resdahl Jensen fik et af sine flotte panoramabilleder udstillet, denne gang på Charlottenborg-udstillingen 'Den oversete by' i København.

Medlemstal: 396. Omsætning: kr. 94.010,00.

Medlemmer udviser altid den største ro og tilbageholdenhed ved loppe & anvisningssalgernes begyndelse.

En samler lader ikke meget gå sine 'næse' forbi.

Jan Klinksgaard og Fl. Anholm afvikler her et formidlingssalg.

1999

Renovering af gamle kameraer volder mange besværligheder for en del samlere - nu er der håb forude - blandt os viser det sig at vi har en person, Svend Frederiksen, som ikke blot kan, men også har lyst til at undervise og skrive om de muligheder der er for selv at kunne bruge "hammer & mejsel". Vi glæder os til yderligere artikler fra hans kyndige hånd.

Medlemstal: 388. Omsætning: kr. 110,900,00.

2000

Medlemstal: Vest for Storebælt:	128
Øst for Storebælt:	212
Norden	24
Æresmedlemmer	3
Objektiv PR og bytte	25
Pligtaflevering	3
Ialt: 394.	

Alle arrangementer og deltagende medlemmer er ikke nævnt.

Auktion - anvisningssalg:

Det kære 'barn' har haft mange betegnelser afhængig af størrelse og 'skattefar'. De har været afholdt på skift i Jylland og på Sjælland. Jan Klinksgaard, Kaj Kempel og Andreas Trier Mørch har med skiftende medarbejdere 'slået i bordet' under kraftigt bifald. Provenuet af disse anvisningssalg har støttet økonomien kraftigt og dermed gjort det muligt at fremstille vort tidsskrift Objektiv. Billedkavalkaden er et tilfældigt udvalg af denne store fornøjelse i vort selskabs sociale sammenkomster.

Erwin Meyer i Åbenrå holder vist sjældent udsalg?

Svann Hugo & Andreas T. Morch har altid styr på de potentielle køberes armbevægelser. Hvem sagde 450 kroner - 1-2-3 bang!

Der arbejdes ihærdigt med afvikling af anvisningssalgene. Udråbning, hammerslag og afregning udføres med største omhu og glæde!

Fotohandler Jørgen Gregersens foto-historier er ikke kedelige at lytte til!

Flemming Anholm fortæller fotohistorie.

Lærer, forfatter og bromolieeksperten Orloff Jørgensen fremviser egne billeder.

Jens Hammeken fortæller om sit liv med Retina!

Peter Haagen beretter om sin visitkortsamling på Egns museet i Hadsund.

Niels R. Jensen midt i en teknisk udredning.

Foredragsaftener:

148 fremragende dygtige foredragsholdere har underholdt selskabets medlemmer den 3. torsdag i sæsonen. Det er heldigvis også lykkedes at invitere mange spændende personligheder udefra, som dermed har tilført os stor viden, men ikke mindst kontakter til den store verden udenfor DFS.

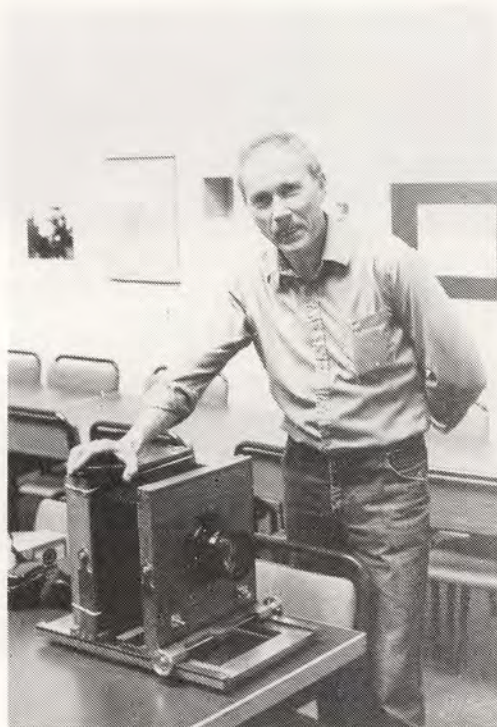
Jan Klinksgaard og Alfred Købke (Studie 66) inviterede i 1984 til åbent hus for interesserede medlemmer.

Bjarne Meldgård viser småklenodier frem fra museets gemmer.

Flemming Berendt beretter om Marthinus Petersen.

Kell Christensen med sit hjemmebyggede atelierkamera.

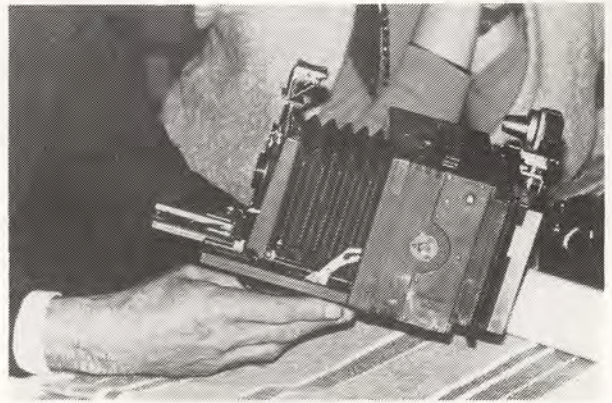
Flemming Berendt overrækker et eksemplar af det hidtil ukendte Grundtvig-fotografi til Tove Thage fra Frederiksborg Museet.

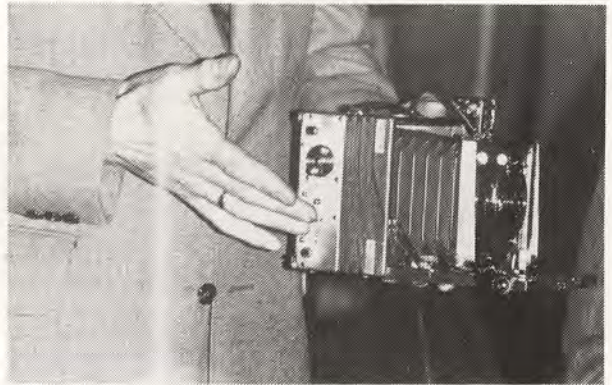
Politifotografering er også spændende.

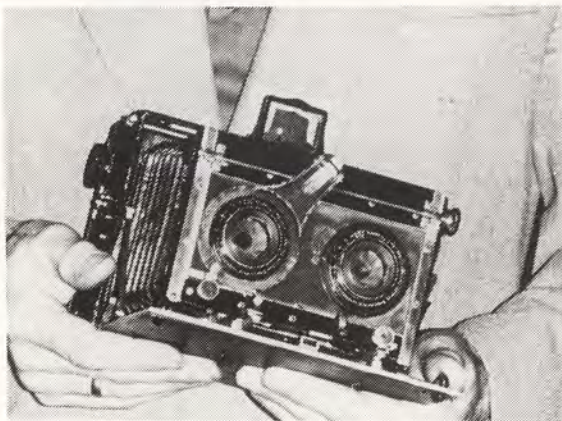
Sigfred Løvstad fortæller om sin hobby - at videreudbygge og gøre de gamle kameraer brugbare.

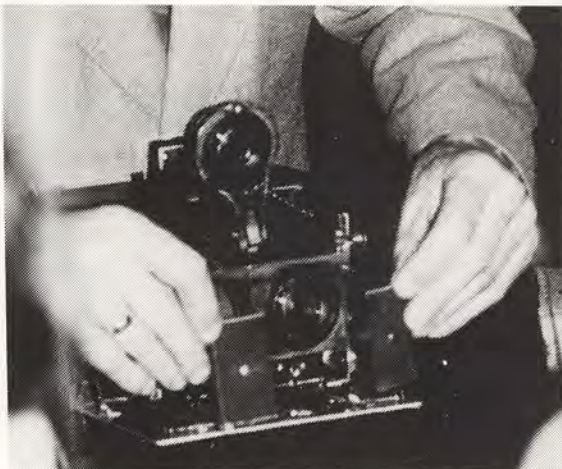
Et Voigtländerkamera, hvor det ene objektiv kan

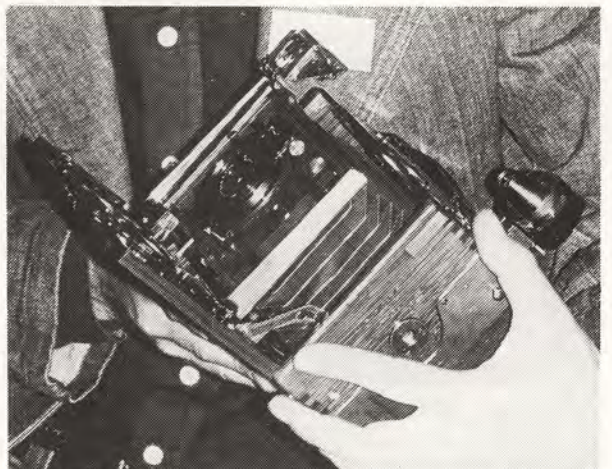
drejes så det fungerer som monokamera.

Voigtländer tropekamera udstyret med såvel

centrallukker som spaltelukker. Her tilpasset

Polaroid bagstykke og påsat Leitz universalsøger.

Ekskursioner:

1977

Selskabets første ekskursion fandt sted i januar måned, hvor man besøgte Det kgl. Biblioteks Kort- og Billedafdeling, hvor Hans Berggreen var cicerone.

1981

Det varede ikke mange år før en del medlemmer ytrede ønske om at foretage ekskursioner til andre medlemmer eller fotomuseer i ind- og udland. Den første tur gik til Norge, hvor 17 medlemmer i oktober drog til Horten for at se Leif Preus Fotomuseum. En oplevelse over al forventning.

1983

Selskabet bød på en enestående ekskursion til Berlin, hvor 12 deltagere overværede et historisk foredrag af Fr. W. Rüthinger - et besøg hos storsamlere Werner Umstätter - intet øje var tørt! Vi fik samtidig besøgt DDR, hvor et enkelt medlem ufrivilligt blev 'beværtet' med én overnatning! Året bød på endnu på en ekskursion, den gik til Store Heddinge for at se Alex Steinbachs samling af fotografika.

1984

Nu var tiden moden til at se det gamle fotografiske atelier i 'Den gamle By'. Det var også året hvor Jørgen Gregersen i samarbejde med Kodak arrangerede en fællestur til D.F. for kr. 47.00.

1987

Hele to ekskursioner stod på programmet - den første gik til Malmø's 'Tekniska Museet's' fotohistoriske samling, som dog er af beskeden størrelse, men heldigvis fik de mange teknisk interesserede stor glæde af museet's Science Center, populært kaldet 'Kundskabstivoli', Triwaldsamlingen', som består af godt 300 videnskabelige instrumenter fra det 1700 århundrede. Den anden gik til Det kgl. Bibliotek, her fortalte Hans Berggreen om billedsamlingens historie og fremviste fotografier fra husets gemmer bl.a. 'The Pencil of Nature'. De godt 20 fremmødte fik deres billedhunger tilfredsstillet.

1989

Blev vi inviteret til åbent hus på Konservatorskolens Grafiske Linie, hvor Mogens Koch og Jesper Johnsen fortalte om skolens opbygning og arbejde.

1990

En velkommen invitation førte os til Holografisk Laboratorium på Danmarks Tekniske Højskole, hvor civilingeniør Erik Dalsgård fremviste og demonstrerede denne speciele teknik.

Werner Umstätter beundrer Niels R. Jensens panoramabillede af Nyhavn.

Atelieret i Den Gamle By i Aarhus.

Anna Biber, Malmø Tekniske Museum takkes af Flemming Berendt for en oplevelsesrig dag.

1992

På en flot sommerdag lørdag den 9. maj gik turen til Sorø Akademi, hvor vi var inviteret til at opleve videnskabsmanden A.W. Hauch's instrumentsamling: 'Det Physiske Cabinet' fra 1700-tallet, men også et camera obscura samt nogle enkelte stereoskopiske daguerreotypier.

1994

I anledning af Jens Poul Andersen's 150-års dag indbød Helsingørsk Lokalhistoriske Arkiv og Uge-Posten i Helsingørsk til ekskursion til 'Nellerødmandens' hus i Nellerød, hvor der blev opsat en mindeplade på huset.

1997

Atter gik turen til udlandet, denne gang til Osby & Olofström. Sven-Olov Sundin fremviste Fotomuseet i Osby og beskrev sin samling med stor ekspertise. Samme dag var der for første gang etableret et stort loppemarked af Nils-Harald Ottosson i Olofström.

1998

Nationalmuseets bevaringsafdeling i Brede fik besøg af 28 medlemmer ved en ekskursion til stedet. Jesper Johnsen og Karen Brynjolf orienterede om mulighederne for at beskytte og bevare de gamle sager. Flemming Berendt overrakte en samling faglige kemibøger fra afdøde kemiingeniør Hans F. Nissens bo, formidlet af Leif Germann Jensen.

1999

Bød på en ekskursion til Det Danske Filminstituts Filmarkiv i Bagsværd, hvor vi fik forevist de bedrøvelige tilstande store dele af den danske filmskat befinder sig i. Heldigvis er der nu kommet penge på bordet, og med Jesper Stub Johnsen som daglig leder er der håb forude.

2000

Vi havde to ekskursioner den ene gik til 'Det Nationale Fotomuseum' og 'Biblioteks Kort- og Billedafdeling' som blev indviet den 15. september 1999, Bjørn Ochsners drøm var blevet virkelighed. Beøget i den 'Den sorte Diamant' var den 13. Januar, hvor de fremmødte ønskede afdelingen al held og lykke fremover.

Objektiv & temanumrene:

1978

Dansk Fotohistorisk Selskab fik sit første tidsskrift på hele 5 sider, skrevet redigeret, trykt, pakket og udsendt af Flemming Anholm. Hovedartiklen var skrevet af Torben Lind, som berettede om sine mange rejseoplevelser i udlandet samt om fotografiets fremkomst i Danmark i 1839.

1981

Redaktør Flemming Anholm ønskede at trække sig tilbage fra posten. Flemming Berendt tilbød sin assistance som redaktør, som skrevet står: "F.B.'s argumentation for et bredere samarbejde med provinsen, især Provinsen, samt aktiviteter udover vore grænser, vakte megen begejstring". Hermed var startskuddet givet til en udvikling som vi alle fik andel i. Mag.art. Bjørn Ochsner fra Det kgl. Bibliotek var den første som støttede de nye initiativer, bl.a. ved at holde et blændende foredrag i selskabet om muligheder for at dyrke fotohistorie af amatører på et seriøst plan i samarbejde med de faguddannede. Det blev hurtigt muligt at fremstille et Objektiv på 32 sider.

Flemming Berendt og Sigfred Løvstad har netop fået skruet det fine skilt op.

Sven-Olov Sundin viser sit flotte museum frem.

Nils-Harald Ottosson på loppemarkedet i Olofström.

1982

Hvervningen af nye medlemmer tog for alvor fart. Det skulle vise sig at interessen for dansk- og udenlandsk fotohistorie var større end vi drømte om. Det er helt klart at overvægten lå i interessen for at samle og handle med fotografiapparater, men dette gav samtidig også det økonomiske grundlag for trykning af et alsidigt tidsskrift - en opgave som ikke rigtigt var lykkedes i vore nabolande.

1987

I 3 numre af Objektiv i 1987 blev fotografiets opfinder Daguerre beskrevet, anskuet og hyldet efter alle kunstens regler. For første gang kunne vi opleve farvesider i vort tidsskrift i hele to numre. Redaktionens beslutning om at fremstille et temanummer i 1987 omhandlende stereoskopiens historie satte en del medlemmer og institutioner i sving med indsamling af billeder, udstyr og matematiske beregninger. Operationen lykkedes og alle så 'dobbelte' i flere måneder. Det endte med, at vi fik mulighed for at deltage i en specialudstilling i 'H.C. Andersen Slottet' på Rådhuspladsen i forbindelse med en holografiudstilling arrangeret af New Dimensions, Laser Systems A/S ved Teit Ritzau.

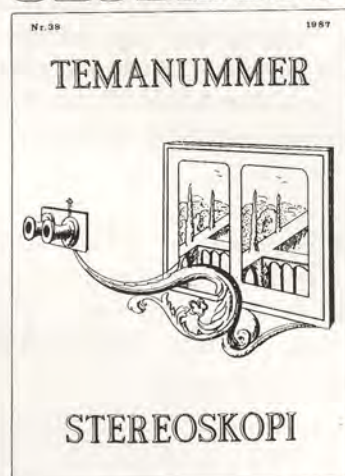
1989

Det var året hvor en helt usædvanlig hændelse skulle finde sted. Man leder efter det ene og finder det andet. Mag.art. Ida Haugsted søgte efter en tegning af Nationalmuseets første direktør - endte i dronning Margrethe's private arkiv, hvor der dukkede et bundt breve op, som handlede om perioden omkring 1839. En korrespondance mellem prins Christian (Chr. VIII) og generalkrigskommissær Tuxen Falbe. Brevene handlede om hvorledes fotografiet kom til Danmark. En tilfældig bemærkning til Mogens Koch på Konservatorskolen førte til at redaktøren satte sig i forbindelse med Ida Haugsted. Resultatet bliver temanummeret 'Lysets Spor': DFS havde gjort et kup af de helt store. Det skete netop i 150-året for fotografiets opfindelse og blev indledningen til festligholdelsen af 'Daguerre-året'. Objektiv blev godkendt som et kulturelt tidsskrift af Kulturministeriet med et tilskud på kr. 10.000 pr. år.

1991

Som tidligere beskrevet blev fundet af kanonfotograf Bernstein Nielsens 150 glasplader til et omfattende temanummer med titlen: 'Kanonfotografen'. En beretning om instant-kameraets og kanonfotografens brogede udviklingshistorie. Få år senere blev idéen overtaget af Fotomuseet i Antwerpen. Afsnittet om Bosco-fotoautomaten medførte tillige, at Birna Kleivans bog om 'Fotoautomatens historie' bogen vil blive udgivet i foråret 2001.

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

1992

Panoramafotograferingens lange historie beskrevet på 68 sider, med tilhørende billeder. Niels Resdahl Jensen stod for årets temanummer og enkelte optagelser, gengivet på folde-ud sider. Det historiske blev varetaget af redaktøren - herudover havde 22 enkeltpersoner og 6 institutioner bidraget med tekst og billeder.

1993

Objektivs redaktion havde i årevis arbejdet på at præsentere et temanummer med titlen 'Amatør-Fotografen 1839-1970'. Det store puslespil var efterhånden kommet på plads i 1993 - det hidtil største skrift på 135 sider så dagens lys.

1994

Temanummeret om kamerabyggeren 'Jens Poul Andersen 1844-1935' af Sigfred Løvstad var beskrevet kyndigt, med mange fine detaljer. Ved hjælp af forskellige 'pengetanke' blev billederne af de smukke mahognikameraer vist i farver - et flot højdepunkt.

1995

Var 100- året for filmens begyndelse. Fotohistorisk Selskab fejrede begivenheden med et temanummer 'Kinematografiens udviklingshistorie og filmens fødsel'. Endnu engang skulle det vise sig at mange af vore medlemmer og institutioner var i besiddelse af billeder og dokumenter som højnede historiens kvalitet.

1996

Som sædvanlig afsluttedes året med et temanummer. Denne gang var titlen 'København - dengang' i anledning af Kulturåret. Prospektfotografens ikke ubetydelige opgave, at fastholde københavnske motiver, en hovedstad som i det forrige århundrede var under rivende udvikling. Den fremragende billedgengivelse var takket være John Philipps indsats. Mere end 15 medlemmer bidrog med mange usædvanlige fotografier, som redaktøren med let hånd kunne anbringe i sin historie om disse brave fotografers optagelser.

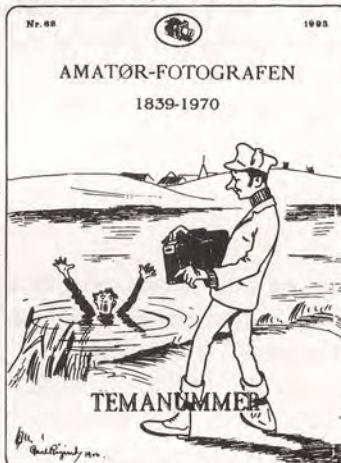
Flemming Berendt, Sigfred Løvstad g Niels R. Jensen i gang med JPA temanummeret.

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

TEMANUMMER

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

OBJEKTIV

Dansk Fotohistorisk Selskab

1997

'Portræt af en samler...'. Var titlen som omhandlede Kurt Petersen's liv med kinoudstyr fra gulv til loft - og endte med fundet af en "pose penge" og dermed bevaring af samlingen på Det Danske Filmmuseum. Den 2. juni blev Kurt Petersen hyldet på Nordisk Films "gamle scene", formanden Andreas Trier Mørch gjorde Kurt Petersen til æresmedlem af selskabet. I forbindelse med Filmhusets indvielse blev samlingen udstillet i Vognmagergade. DFS fik Nordisk Film, Det Danske Filmmuseum og Filmproducenternes Forening til støtte det kostbare projekt, at fremstille et temanummer med så mange farvebilleder. Det lykkedes, og eventyret fik en foreløbig ende, men der mangler stadig en permanent udstillingsmulighed.

1998

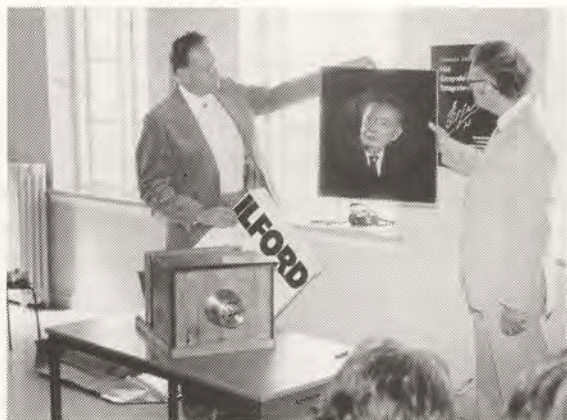
Årets perle blev udsendelsen af temanummeret om 'Voigtländer', hvis primus motor var Gunni Jørgensen med redaktøren som historisk skribent. Temanummeret blev modtaget med stor begejstring ikke blot i Danmark, men også i Tyskland, England og Canada. Det er redaktionen håb at andre medlemmer vil tage handsken op og melde sig på barrikaderne.

1999

Temanummer 'Lysavlede fuldtegnninger' - en afhandling skrevet af Marie-Louise Berner om fotografiets fremkomst i Danmark blev publiceret til stor glæde for de mere historisk interesserede.

Kopien af Louis Daguerre's første kamera overrækkes Sigfred Løvstad. DFS's gave til Danmarks Fotomuseum.

Flemming Berendt's portrætfotografi af den over 90-årige Norka Hansen.

Udstillingen 'Solens Kunst' på Danmarks Tekniske Museum.

Redaktøren under arbejde med et temanummer.

Samarbejde med museer:

1977

Selskabet havde for første gang besøg af Sigfred Løvstad, der fortalte om sin store samling kameraer og drømmen om at skabe et museum i Herning. Desuden blev medlemmerne orienteret om Preus Fotomuseum i Horten - kimen var lagt til et besøge museet.

1984

Danmarks Fotomuseum i Herning blev indviet. Dansk Fotohistorisk Selskab's gave var en kopi af Louis Daguerre kamera fra 1839 fremstillet af snedkermester Madsen, Aksel Gram Møller, Niels R. Jensen, Werner Olsen med Flemming Berendt som idémand og koordinator samt et stort fotografi af kamerafabrikant Jens Peter Hansen (Norka) optaget af F.B.

1987

Den 1. juli var dagen hvor Danmarks Fotomuseum kunne præsentere en udvidelse af museet bl.a. med et panoramafotografi 360 grader 12 meter langt af København, optaget fra Helligåndskirkens spir af Niels Resdahl Jensen - en gave fra Kodak/ H-Color i Århus.

1988

Danmarks Tekniske Museum åbnede en udstilling med titlen 'Solens Kunst', hvor flere af vore medlemmer udlånte dagurreotypier til. På Nordsjællandsk Folkemuseum fremviste 'Nellerød-mandens' drejbænk og værktøj, også her havde DFS en hånd med i tilrettelægningsen.

1996

Den 3. juni åbnede en lille fotoudstilling i biblioteket på H.C. Andersen Museet i Odense med titlen 'Amatørfotografen Israel Berendt Melchior' og hans stereoskopoptagelser af eventyrdigteren. Desuden vises de såkaldte 'Taagebilleder' forevist på digterens 70-års dag, som lå upåagtet i museets arkiv og 'genfundet' af Flemming Berendt.

Vore æresmedlemmer

Fl. Anholm & Bjørn Ochsner i 1988.

Niels R. Jensen og Sigfred Løvstad.

Bestyrelsen hylder John Philipp.

Andreas T. Mørch og Kurt Petersen på Nordisk Film.

Æresmedlemmer:

Følgende medlemmer har udført en særlig indsats på det fothistoriske område og indstillet af bestyrelsen til at modtage titlen: æresmedlem.

1988

Flemming Anholm.
Bjørn Ochsner.

1990

Sigfred Løvstad æresmedlem.

1995

John Philipp

1997

Kurt Petersen.

Congratulations and best wishes to Dansk Fothistorisk Selskab which is celebrating its 25th Anniversary. The publication, *Objektiv* is unique. 📷

Formænd:

Dansk Fothistorisk Selskab har til dato haft følgende formænd:

1975 - 1981 Torben Lind
1981 - 1986 Andreas Trier Mørch
1986 - 1994 Niels Resdahl Jensen
1994 - 1995 Tune Laug
1995 - 1999 Andreas Trier Mørch
1999 - Sverre Hugo

Bog & udstillingsomtale

Poul Malmkjær: Asta - mennesket, myten og filmstjernen. Format: 24,5x17,5. 344 sider indbundet. Illustreret s/h og farve. Forlag: Haase 2000. Pris: kr. 375,-. ISBN 87-559-1132-3.

Forfatteren og filmhistorikeren Poul Malmkjær har efter bl.a. to års omfattende research i danske og tyske arkiver skrevet en omfattende biografi og filmhistorie om verdens 'største' star. Hun kom til verden i 1881, født af fattige forældre i København. Hendes filmkarriere begynder i 1910 med 'Afgrunden' et melodrama og samspil med Poul Reumert som satte en formidabel og succesrig proces i gang. Det blev i Tyskland hendes 72 film skabtes. Tiden mellem de to verdenkrige hungrede på drama, lidelse, kærlig og social indignation. *"I hendes ansigt lærte vi så meget om livshunder og livsforlig"* skrev en berømt digter. Bogen er fyldt med mange hidtil ukendte fotografier - gengivet på fint glittet Art Silk papir.

Poul Malmkjær beskriver med største omhu og ekspertise hendes lange omtumlede og brogede liv. Bogens stærke side er de mange citater fra personlige venner og kolleger hvorigennem forfatteren får skabt et nuanceret billede af en stor filmkunstner og menneske. Selv har hun udtrykt således: *"Det stod mig klart, at for virkelig at kunne fremstille et afgørende afsnit i en dramatisk film, må man eje evnen til ganske at rykke sig løs fra omgivelserne. Her nytter ingen kunnen, ingen teknik, her gælder kun den absolutte begavelse til indlevelse...."*

De biografiske data, og omfattende registre er en ren guldgrube for videre studier. Årets julegave er indenfor rækkevidde!

Morten Thing: Pornografiens historie i Danmark. Format: 22,5x15,5. 256 sider hæftet. Illustreret s/h & farve. Forlag: Aschehoug 1999. ISBN 87-11-11368-5.

Når vi i vort samler- og fotohistoriske selskab giver os i kast med at 'anmelde' pornografiens historie i Danmark er det ikke kun fordi bogen er en fremragende beskrivelse af tidens moralske og umoralske stillingtagen til fænomenet. Det er også fordi man kan bruge Morten Things tekst til at analysere sine 'pæne fotografier' - hvem så end der var fotografen. Efterhånden som tiden går dukker fortidens erotiske billeder op - en efter en. Hvor de kommer fra er efterhånden ingen hemmelighed: bl.a. fra politiets arkiver. Fra disse sivede billeder ud, dels til fornøjelse for dem, som glemte at aflevere, dels som en økonomisk bifortjeneste. Peter Elfelts erotiske stereoskopbilleder, solgt fra baglokalet i Østergade, Mary Willumsen følsomme damebilleder o.s.v. o.s.v. er samlerobjekter som tillige kræver skriftlige analyser - her er Things bog et længe savnet bidrag. En herlig sag. ●

Magnum - Verden Nu

Fotografi 1989-1999

26. januar - 22. April, 2001

Udstillingen Magnum - Our Turning World er skabt for at markere 50-års jubilæet for verdens mest toneangivende og respekterede fotografiske organisation. Gruppen, der indeholder så prominente medlemmer som Henri Cartier-Bresson og Eve Arnold, har valgt at vise en udstilling, som tager pulsen på verden i dag med udgangspunkt i emner og hændelser, som har optaget såvel Magnum-gruppen - som menneskeheden - gennem de seneste 10 år; en periode hvor verden har gennemgået kolosale forandringer.

Udstillingen illustrerer tillige de store ændringer dokumentar-fotografiet har undergået i samme periode. Tidligere talte Magnum, så at sige, med én stemme. Men i dag viser gruppens mange udtryksmåder, hvor bredt et spekter den dækker, karakteriseret ved medlemmernes forskelligartede, yderst personlige udtryk. Ironisk nok er det denne forskel mellem traditionelle Magnum-medlemmer - der synes, fotografi er et journalistisk middel til kommentering af sociale forhold - og de moderne - der udelukkende betragter det som et kunstnerisk medium - der fornyer selve organisationen. På denne måde indeholder denne monumentale visning - med mere end 350 originale værker - såvel det klassiske sort/hvide dokumentar-fotografi som de moderne idé-baserede farvebilleder; sidsnævnte repræsenteret ved Martin Parrs på én gang skræmmende og humoristiske skildringer af turismen i dag. Magnum Photos blev grundlagt efter 2. Verdenskrig af Henri Cartier-Bresson, George Rodger, David "Chim" Seymour og Robert Capa. I dag har gruppen 44 medlemmer og kontorer i byerne Paris, London, Tokyo, New York. Jubilæumsudstillingen repræsenterer intet mindre end Magnums globale holdning og kan således ses som en test af klimaet her og nu og som en vision om verden i begyndelsen af det nye årtusinde.

«Pas nu paa – nu tar jeg fra Hullet»

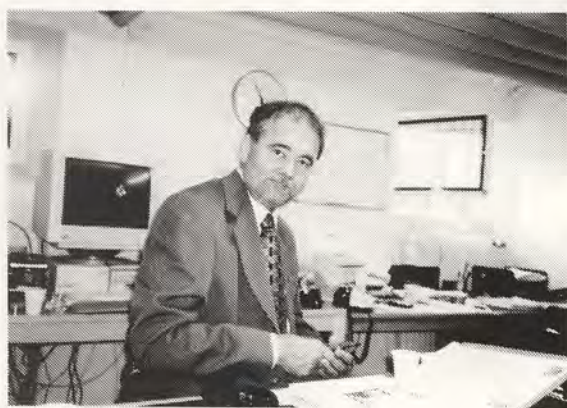
Om fotografiens første hundre år i Norge
1839–1940

Roger Erlandsen fotohistorie er udkommet!

Vil blive omtalt i Objektivs næste nummer.

Et Konstmuseum af høj kvalitet.

Museumsfotograf Hans Palmbo.

Den veldisponerede ophængning af de mangeartede fotografier var en nydelse.

Den svenske 'Herregårds-buffet' var en kulinarisk drom.

En festlig ekskursion

Det er meget betryggende at man nu kan cykle direkte til Kina uden at blive søsyg, men det er sandelig også behageligt, at man hurtigt og bekvemt kan nå frem til Ystad, en perle ved Østersøens bred. Det var præcis hvad 23 veloplagte medlemmer, nogle med fruer, gjorde den 16. september i strålende solskin. Vel ankommet til torvet foran Konstmuseet blev man budt velkommen af museumsfotograf Hans Palmbo som informerede om dagens mange begivenheder. Inden den officielle åbning af udstillingen 'Dansk 1800-tals fotografi' blev der tid til at besøge det gamle gråbrødre kloster. Museet havde i anledning af 'Kulturbro 2000' flere udstillinger, bl.a. om byens glørværdige fortid.

I løbet af dagen blev der også tid til at slentre rundt i den smukke by, hvor ødelagte telefonbokse, cykelstativer og bænke er en sjældenhed.

Da Ystad Konstmuseum bød på en række andre maleriudstillinger i samme hus blev gæsterne samlet på 1. Sal, hvor museumslederen bød velkommen, hvorefter man, alt efter smag og behag kunne tage herlighederne i øjesyn. Særudstillingen af dansk 1800-tals fotografi var smukt disponeret - ophængt kronologisk efter fotografiens udviklingsperioder. Stemningen var meget positiv og det var tydeligt, at selv om man frydede sig over genseendet med de klassiske billeder, forblev de udlånte fotografier fra medlemmer af DFS det bærende element. Eftermiddagen afsluttedes med en 'Svensk Herregårds Buffet' som langt overgik, hvad et sultent menneske kan forlange - herligt, herligt. Tiden var ved at rinde ud for endnu engang at krydse den smukke bro. Tak til 'Ystad Konstmuseum' - tak til Hans Palmbo og de venlige flickor. Vi ses igen! ●

'Samlerdillen'

Bevaring af fotografika:

Spejlreflekskameraer med centrallukker

2. del

Svend Frederiksen

Resume:

I første del opnåede vi en næsten total adskillelse af et Retina Reflex. Filmtransporten var stort set det eneste, som ikke blev skilt ad. Det var fordi den ikke fejlede noget: Man skal ikke skille mere ad end højst nødvendigt. Men på et spejlreflekskamera med centrallukker ender det alligevel nemt med en næsten total adskillelse. Den direkte anledning på det aktuelle eksemplar var, at en blændelamel var "sluppet løs". Det er ikke noget særsyn, og det skyldes næsten altid snavsede lameller. Det giver så stor friktionsmodstand, at styretapperne kan rives ud af deres spor. Det ser dramatisk ud, men fejlen kan rettes.

Andre skavanker kommer til syne

En så omfattende adskillelse afslører som regel andre større eller mindre skavanker. I dette tilfælde kan resultatet opgøres således:

	1	2	3	4
Løs blændelamel	x			
Støv og skjolder i søgeren	x			
Spejlet noget medtaget			x	
Lettere korrosion i prismets spejlbelægning				x
Skør og sprød læderbeklædning. "Zeissbuler"			x	
Hæmværker kører næsten ikke	x			
Slagmærke i toppen			x	

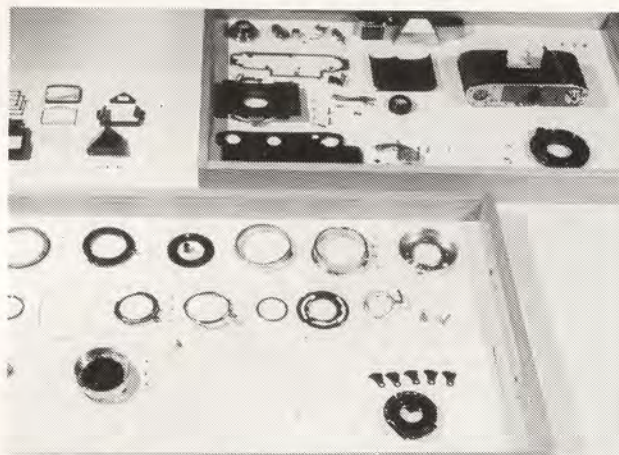
Karakterskalaen skal læses således:

- 1 Kan afhjælpes fuldstændigt
- 2 Kan ordnes tilfredsstillende.
- 3 Kan ikke ændres, men har mindre betydning
- 4 Kan ikke afhjælpes, apparatet må opgives

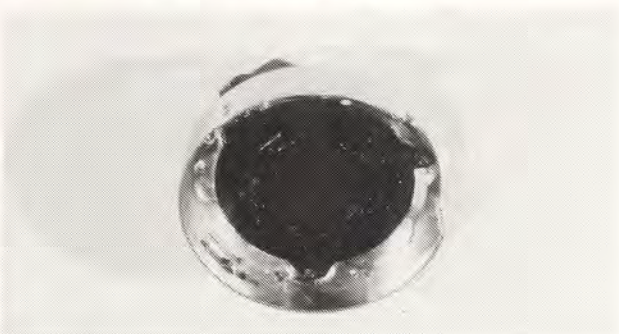
Apparatet blev købt for 75 dollar incl. to ekstra linse elementer på henholdsvis 35 og 80mm brændvidde. Sættet vurderes i Mc Keown's til mellem 230 og 350 dollar. Det er et typisk eksempel på i hvilken grad udstyrets umiddelbare tilstand påvirker købelysten. Men en adskillelse i det omfang, som blev gennemgået i første del, ville afsløre stort set det samme antal skavanker på selv det flotteste, dyrt betalte apparat!

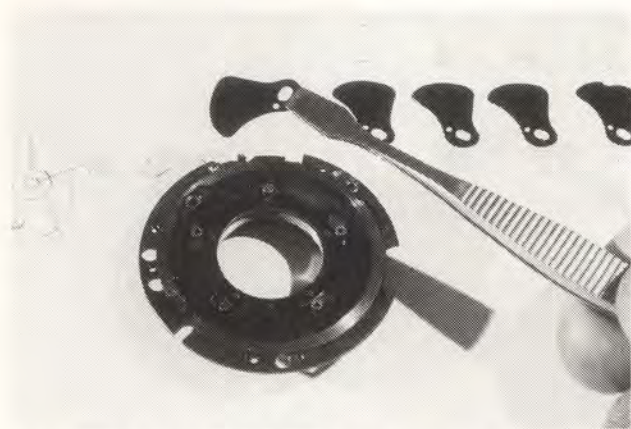
Retina Reflex.

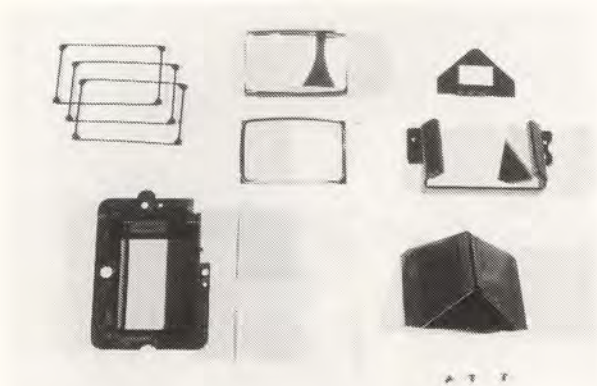
Delene anbringes i den rækkefølge de afmonteres.

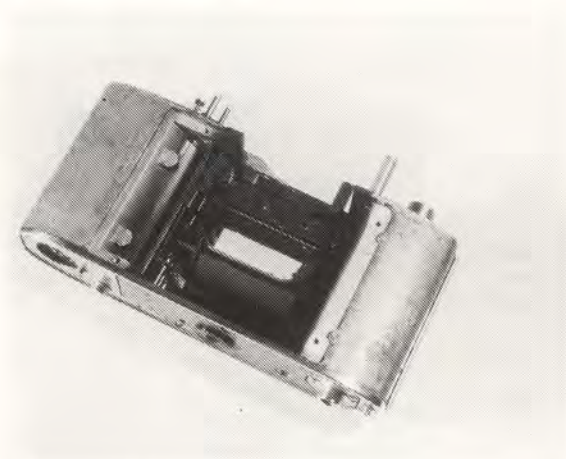
Bageste lukkerhalvdel med blænde.

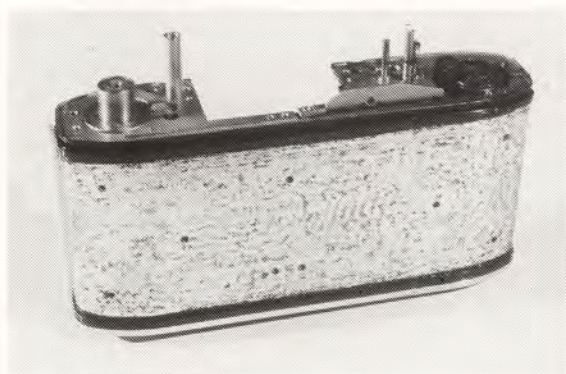
Forreste lukkerhalvdel med lukkerlameller.

Søger med pentaprisme.

Det rensede hus.

Bagklappen rensed.

Man kan på den måde centrere snitbilledfeltet perfekt. Over matskiven sidder der to linser. Gedigne glaslinser; ingen ridset plast her! At sikre et klart og støvfrit søgerbillede kræver som regel mere end et forsøg, men det er umagen værd. Det hele holdes på plads af tre tynde stålrammer over den øverste linse, som er en dobbeltkonvekslinse. Den nederste er plankonveks, og hviler på en tynd ramme. Imellem linserne er et højere afstandsstykke.

Dårlig læderbeklædning

En tidligere artikel anbefalede forskellige metoder til renovering af beklædningen. Her skal blot tilføjes, at Retina'er fra denne periode har en elendig læderbeklædning, så der er brug for alle "fiduserne". På det aktuelle eksemplar var der fremskreden iltning af metallet under "læderet". Så ingen vej udenom: Det hele skal af, fladerne renses og ny limning gennemføres. Det er en god ide at rense tidligt i forløbet, så man har et rent apparat at arbejde med. Limningen kan først gennemføres efter, at frontpladen er monteret. Man skal være helt sikker på mekanikken, inden der limes.

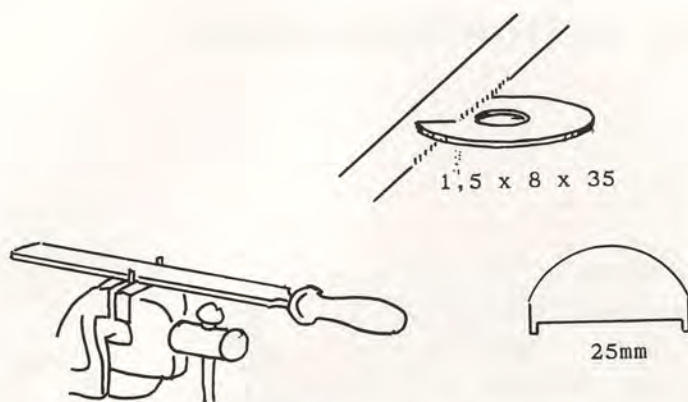
Frontenheden samles igen

Som på alle andre Retina modeller er fokusmekanikken udført i første klasses materialer. Ingen aluminiumssnekke her. Den helt selvstændige enhed skal blot renses grundigt og forsynes med teflonfedt. Den går derefter som en drøm og kan holde evigt. Det er helt uden problemer at forene den med Compur lukkeren igen, men husk at anbringe den lille kobling til optrækket forinden. Derefter anbringes lukker incl. fokusering på frontpladen. Lad både lukker og frontplade være i hvilestilling (udløst), så volder heller ikke dette problemer. Husk stift og fjeder til sync. kontakten og de små kugler i koblingen til optrækket. De holdes på plads af lidt fedt under samlingen. Afprøv enheden.

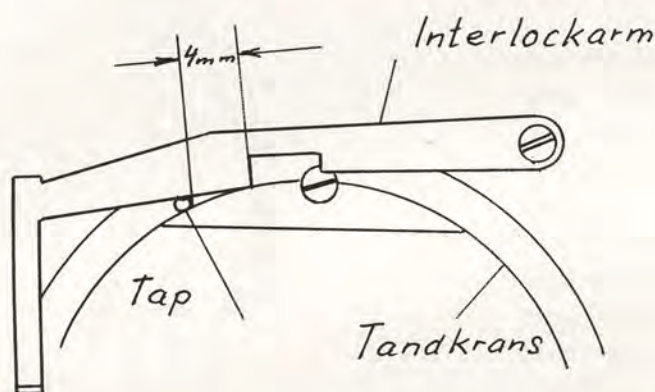
Der er ingen tvivl om, at på trods af al mulig omhu vil nogen miste de små 1,5mm kugler. Men fortvivl ikke; send mig en frankeret svarkuvert, så sender jeg to nye!

Det afgørende øjeblik

Nu skal den todelte aksel bringes i korrekt indgreb med frontpladeenheden, medens denne monteres på kamerahuset. Der er tre kamme på akslen. De to kamme på den bageste del sørger for spejlets og klappens bevægelser. Den forreste låser spejlet, og skal desuden overføre optrækket til frontenheden gennem et lille tandhjul. En medbringer med pinolskrue overfører kraften fra den bageste til den forreste akseldel. pinolskruen kan justeres gennem et hul i kamerahuset og den spiller desuden en rolle under det forestående arbejde med at bringe delene i korrekt indgreb.

På denne fiks måde kan man fremstille en specialnøgle til gevindringen af en skive til en brædebolt.

Tandkransens stilling ved indgreb

Når lukkeren spændes, drejes akslen med uret (set fra kameraets bagside). Gør dig fortrolig med funktionen inden du samler delene. Den drivende, dobbelte tandstang er ikke så vigtig i første omgang.

Lad lukker og kamaksel stå i hvilestilling (udløst). pinolskruen kan ses gennem hullet i huset. medbringeren skal være i kontakt med akslens forreste del. Sæt frontpladen på plads og bring tandhjulene i indgreb, men drej samtidig lukkerens tandkrans to tænder med uret for at samle op på det "slup", der er i mekanismen. interlock-tappen skal så være ca. 4mm fra sin låseflade. Forbindelsen til udløseren skal også etableres. Det er en drilagtig affære!

Når frontpladen er på plads, bringes den dobbelte tandstang i indgreb med henholdsvis kamaksel og optræksarm/ filmtransport. Drej optræksarmen og iagttag, om spejl og lukker låser, og om armen går retur. Hvis spejlet låser, men ikke lukkeren, må frontenheden løsnes igen, og indgrebet ændres. Hvis hverken spejl eller lukker låser, eller hvis optræksarmen ikke går retur, er det den dobbelte tandstang, som skal have ændret indgreb. Den er nem at komme til, så det er der sjældent problemer med.

Men det er ikke nok; kontroller også, at spejl og klap

kommer helt op i hvilestillingen, så de ikke skygger under eksponeringen.

Den dobbelte tandstang er hårdt belastet. Derfor støttes den af hele to små ruller, og holdes nede af to plader, hvoraf den ene samtidig tjener som øje til bæreremmen. Kontroller, at spillerummet er så lille som muligt, samtidig med, at delene bevæger sig let.

Resten er rutinearbejde

Tilbage er at sætte søgeren og toppen på plads. Har man taget lysmåleren ud af toppen, er der mulighed for at benytte den mest effektive metode til renovering af forkromning; vand og sæbe! Skrub overfladen med en tandbørste og skyl efter. Flottre kan det ikke blive, men sørg for at gennemtørre metallet bagefter. Helst med trykluft, siden hårtørre. Er der buler, skal de forsigtig bankes ud. Læg altid papir imellem, så kan mange buler rettes ud med godt resultat. Brug dorne af messing eller aluminium på svært tilgængelige steder.

Lad læderet vente indtil du har gennemprøvet alle apparatets funktion. Første når du er helt sikker på, at alt fungerer korrekt, rundes arbejdet af med limning af læderbeklædningen. •

Verdens første helmetalkamera

- en replika

Åke Hultman

Konstruktionen og en fremstilling af Voigtländers helmetalkamera som kopi begyndte efter at have læst temanummeret i 1998 om firmaets Voigtländers historie. Men at bygge en sådan replika er egentlig en længere rejse tilbage i tiden. Hvilken teknik anvendte man? Hvorledes blev gevind, skruer og linser fremstillet?

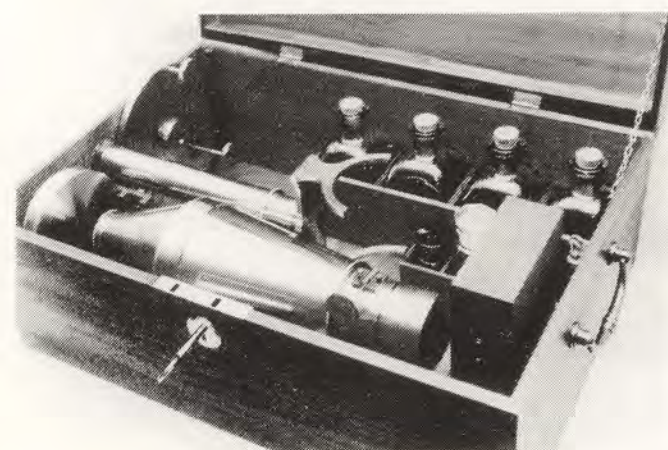
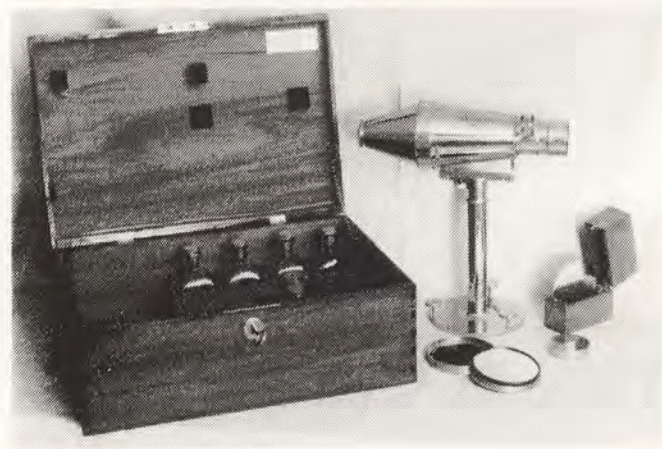
Den tyske konstruktør Karl Pritschow's tegninger af apparatet gav mig inspiration, og jeg begyndte at sammenligne fotografier fra forskellige bøger og auktionskataloger. I efteråret 1999 besøgte hele familien fotomuseet i Vevey i Schweiz. Her havde de en kopi stående, som jeg flittigt fotograferede, men desværre var det ikke muligt at få apparatet ud af sin montre. Det lykkedes imidlertid i Belgien at træffe en samler, som velvilligt lod mig opmåle sin replika nr.84. Der er fremstillet adskillige kopier, hvor detaljerne er forskellige: Vi taler om gevind, farve, linseopbygning og tandhjulshus. Der findes til og med en kopi fremstillet i træ.

Firmaet Voigtländer fremstillede bl.a. teleskoper i messing, så det var helt naturligt at fremstille et camera obscura apparat som et teleskop.

Peter Wilhelm Friedrich Voigtländer samarbejdede med matematikeren Joseph Petzval som konstruerede det såkaldte Petzvalobjektiv. I min kopi er objektivet opbygget af 2 akromater med 250 mm's brændvidde, købt hos optikerfirmaet Edmund Scientific i England. At anvende 2 kittede akromater er et kompromis - idet den bagerste akromat egentlig skal have en luftspalte. Objektivet er forsynet med en tandhjulsstang og tandhjul for at lette fokuseringen. Lukkeren var ganske enkelt objektivets låg som fjernedes under eksponeringen. Takket være det lysstærke objektiv var det for første gang muligt at 'aftage' et daguerreotypiportræt med en eksponeringstid på ca. 1 minut. Billedets centrum er skarpt, men aftager hurtigt ud mod kanterne, et fænomen som beundredes og skabte et kunstnerisk 'blødt' billede.

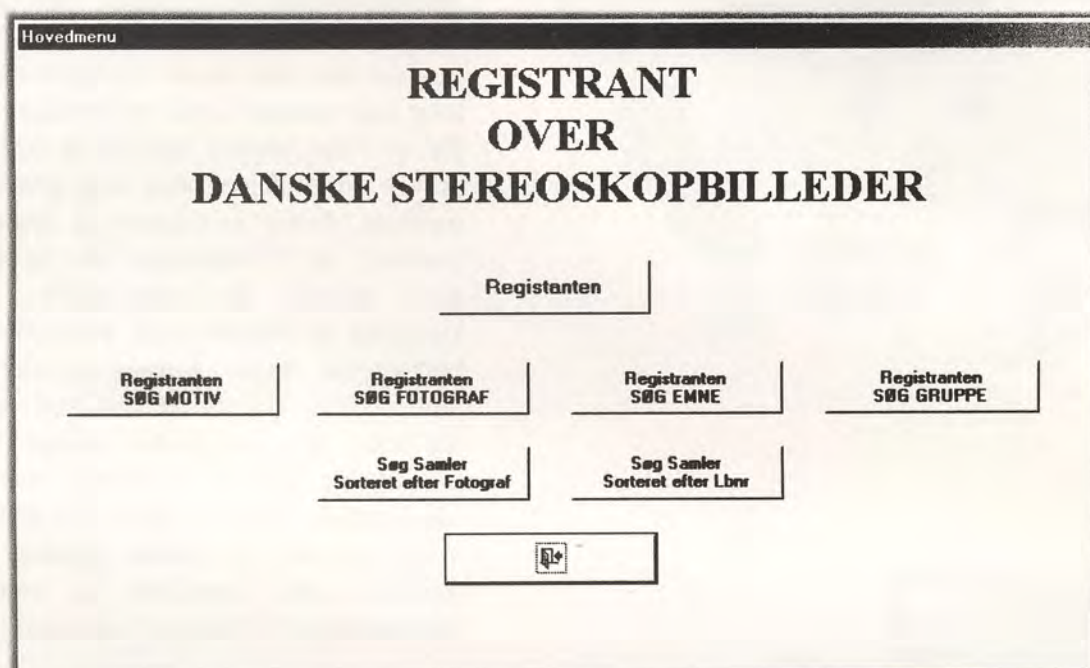

Kameraet er drejet i messing og består af to koniske dele. Den lille indeholder instillingslupen og matglas. Den større indeholder Petzvalobjektivet. De 2 koniske dele kan skrues fra hinanden, og hver især erstattes med en metalkassette. Det er i dag næsten umuligt at finde en gravør som på fri hånd kan gravere i messing, derfor er teksten på apparatet overført via UV-følsomt lak og ætset med saltsyre og brintoverilte. Hele kameraet er lakeret med schellak som beskyttelse mod luftens oxiderende indvirkning. Konstruktionen ser enkel ud, men den indeholder mange slags gevind, og jeg er imponeret over de håndværkere som for snart 160 år siden kunne tilvirke et sådant apparat med datidens enkle maskiner og værktøj. Toleranser på 500 dele er nødvendigt.

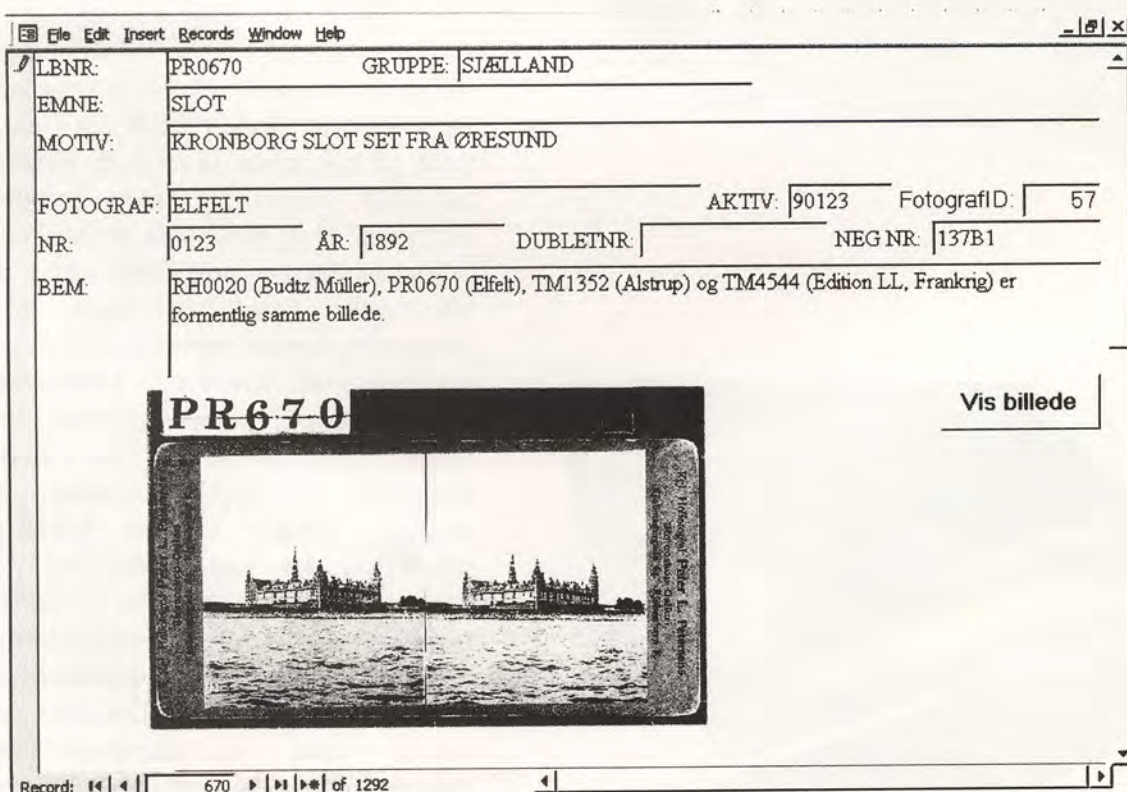
Voigtländer

Da kameraet var færdigt var det naturligt tillige at fremstille en udrustningskasse. De firkantede flasker fandt jeg i en lille butik på Lanzarote på en ferie. Flaskerne indeholdt kaktuslikør, men kommer i fremtiden til at indeholde kviksølv, jod, saltopløsning og destilleret vand. Den lille æske som kan tages ud af udrustningskassen har plads til 5 runde sensibiliserede forsøvede kobberplader, dvs. portræt/daguerreotypierne bliver runde. Senere på året har jeg i sinde at fremstille fremkaldelseskassen. Den nederste koniske del er konstrueret således at den kan skydes ind i den øverste for at spare plads. Et skydelåg kan åbnes for at følge amalgamiseringsprocessen og afbryde fremkaldelsen på det rigtige tidspunkt. Det har taget mange timer at fremstille denne fotohistoriske daguerreotypiudrustning, og er en god afslutning på tanken om at rejse til Deutsches Museum i München for at se den originale vare! •

Danske Stereoskopbilleder på CD

Hovedmenu med søgemuligheder. Desuden vil man kunne bruge den almindelige "Find" og "Find næste".

Eksempel på skærbillede. Knappen "Vis billede" viser billedet i fuld skærm.

En kendt veranda. Gæt hvem fotografen er.

Registranten over Danske Stereoskopbilleder er på vej mod en ny milepæl. Siden Erik Fersling i 1996 udgav 2. udgave af registranten i bogform, er arbejdet koncentreret om at gøre hele databasen tilgængelig for alle interesserede. Frem til 1996 bestod databasen af 49 ringbind med mere end 10.000 billeder som 45 x 65 mm kopier og 440 meter s/h negativer, fortegnelser inddelt efter samlere og fotografer m.m. Selve databasen, som er indgangen til dette enorme materiale, blev udført med en DOS-database, som stammer fra PC'ens barndom, og som ikke understøttes mere.

Siden 1996 er affotografering i forbindelse med registrering af nye billeder sket på Kodachrome diapositivfilm, men den helt store nyhed er, at databasen er lagt om til **MS Access under Windows**, og samtlige billeder er skannet og lagt ind i databasen. Når man nu søger på et bestemt emne eller blot bladrer i databasen, kommer billederne straks frem på skærmen, hvilket giver helt nye muligheder. Det er overraskende at se samme billeder dukke op hos flere fotografer, et bestemt billede af Kronborg er udgivet af fire fotografer. Amerikanske piratkopier kan identificeres som Rathsach, Elfelt eller Budtz Müller billeder, og man kan se mange eksempler på fotografer, som formentlig har solgt deres negativer til Elfelt. Materialet er nu ved at blive finpudset, og i løbet af vinteren vil hele databasen inklusive billeder kunne erhverves af alle interesserede.

Lidt statistik: Der er nu registreret i alt 14.605 billeder eller 10.865 billeder uden dubletter. Der er billeder fra 206 fotografer og 54 samlere. Ikke overraskende er Elfelt repræsenteret med flest billeder (4.335), herefter kommer Fangel (598), Kr. Hude (386) og Brøns (236). Der er 3086 billeder fra København, hvorimod der kun er 125 billeder fra hhv. Århus og Odense. Husarerne vil

sikkert hurtigt finde ud af at søge på "Badeliv" eller "Pige" og finde ikke mindre end 328 nydelige billeder. Miljøfreaks vil sikkert glæde sig over, at "cykel" giver 18 billeder, hvorimod "automobil" kun giver 5, men det er nok historisk begrundet. Selve databasen vil blive distribueret med en såkaldt licenfril run-time version af MS Access 2000, som er på engelsk, hvorimod selve registranten naturligvis er på dansk. Med denne version af Access vil brugeren have adgang til de forud definerede skærbilleder og muligheder for udskrifter via et menusystem. Det er således ikke nødvendigt at have kendskab til MS Access eller have Access installeret. Systemkravene er, at man har Windows (95 eller senere) og 70-150 Mb plads på harddisken.

Databasen og billederne distribueres på to CD'er, i alt 1,4 GB data.

På grund af store udgifter til software må der sættes en fornuftig pris på denne 3. udgave af registranten på CD. Hvis interessen er tilstrækkelig vil prisen blive **ca. 300 kr.** For at få et indtryk af interessen bedes alle, der overvejer at købe den ny registrant, **uforbindende** at sende navn, adresse og evt. e-mail adresse til

Peter Randløv randlov@post9.tele.dk
Klosterbakken 40
3500 Værløse

Når databasen er færdig, bliver der udsendt en **bestillingsformular** til de interesserede.

Alle, der har stereoskopbilleder (af danske motiver eller fotografer), som endnu ikke er registreret, er naturligvis fortsat velkommen til at kontakte Peter Randløv. Måske kan billederne nå at komme med i den første digitale udgave af registranten. ●

'DIT & DAT'

Mødereferat

Torsdag 21. september

Objektivs redaktør Flemming Berendt og Gunni Jørgensen ville gerne på aftenens møde igangsætte en dialog om hvad medlemmerne ønsker vort tidsskrift skal indeholde. Bestyrelsen var tillige interesseret i at vide om der var behov for en evt. anden sammensætning af vore mødeaftener. Det skulle imidlertid hurtigt vise sig, at tilfredsheden med - såvel tidsskrift som mødearrangementerne var meget stor. Heldigvis blev der dog efterhånden fremsat forskellige forslag til nye emner - et af disse bliver allerede realiseret til næste år. Fordelingen af Objektivs artikler vedr. teknik og fotohistorie har altid været lidt af et problem, men endnu er det lykkedes, at dele sol og vind nogenlunde ligeligt. Den hyggelige diskussionsaften var på ingen måde 'spildt' - mange idéer og tanker vil helt givet modnes på et senere tidspunkt. Det er af stor vigtighed at der tages højde for hvad næste 'generation' forventer af vort selskab. De medlemmer som ikke deltog i aftenens emne debat er meget velkomne til at indsende skriftlige forslag om, hvad de måtte ønske sig. Aftenen afsluttedes med et velsignet 'stjernesud' af skrot.

Lørdag 7. Oktober (Herning)

Det er som bekendt meningen fremover, at jyllandsmøderne skal afholdes forskellige steder på den jyske halvø, første gang blev i Herning, hvor vi havde et stort og lyst lokale i 'Kulturellen' - en fin ramme om arrangementet. Klokken 10:30 blev dørene slået op, og dagens 'lopper' stillet til skue. Kjeld Jensen bød velkommen hvorefter et stort og flot loppemarked stille og roligt gik i gang. Der snakket livligt og udvekslet erfaringer om fortidens fotografiske udrustning - samtidig med at mange effekter skiftede ejerskab. Som sædvanlig havde Bjarne Meldgård fra Danmarks Fotomuseum opstillet en stand med fotohistoriske bøger - suppleret med tilbudskasser til fastpriser 30, 50 eller 100 kroner. Her kunne man måske finde lige den bog man savnede i reolen. Når man fik lyst til at hvile ørerne for den heftige fotosnak, kunne man nyde en kop kaffe eller the, som selskabet var vært for. Efter middagspausen var tiden inde til dagens formidlingssalg, som skulle vise sig at blive en sløj omgang. De ca. 25-30 medlemmer der havde taget plads ved formidlingssalget var ikke særlig købelystne, men det lykkedes Jan Klinksgaard, som en energisk auktionarius at få gang i tingene - det lykkedes at få en omsætning på 6.500,- kr. De mere eksklusive kameraer savnedes, men for en almindelige'klap-samler' var der mange udmærkede apparater til rimelige priser.

Torsdag 19. oktober

Det blev en rigtig 'kanon/aften' i selskab med to eksperter på Canon-apparatets fortræffeligheder. Apparaternes teknisk svage sider blev klart belyst af begge kompetanter. Jørgen Moss indledte med at fortælle om hans begyndende interesse for at samle netop på Canon kameraer. Med stor kyndighed og charme fik vi tekniske beskrivelser serveret enkelt og klart. Ordet blev videreført af Niels Resdal Jensen som med tilsvarende ekspertise videreførte historien om det japanske kameras succesrige historie. Mange tekniske finurligheder blev beskrevet grundigt, præcist og bar en utvetydig glæde ved Canon-objektivernes usædvanlige konstruktioner og ydeevne.

Begge de herrer havde tømt skuffer og skabe for at bibringe de næsten 60 fremmødte et materielt forhold til apparaterne. Et mindre parti skrot (ikke Canon) havde fundet vej til det store endebord i lokalet. Tak til begge foredragsholdere - som må dele de 5 (kokkehuer). ●

Bordene bugnede af "Jenne goe sager".

En (fotohistorisk?) snak blev der også tid til.

MØDERÆKKEN:

18/1(Kbh.) - 21/1 (Jylland) - 10 & 11/2 (Jylland) - 15/2 (Kbh.) - 15/3 (Kbh.)

Hvis ikke andet er angivet finder medlemsmøderne sted den 3. torsdag i månederne januar, februar, marts & september - oktober, november & december. Mødetid kl. 19:30 i Østerbro Medborgerhus, Århusgade 103, København Ø. Tlf. 3538 1294.

Torsdag 20. januar

'Angående Fotoautomaten' hedder udstillingen på Museet for Fotokunst på Brandts Klædefabrik i Odense, som kan ses frem til den 7. Januar 2001. Mag.art. Birna Kleivan vil berette om sit arbejde med udstillingen og samtidig præsentere sin bog om **fotoautomatens historie** gennem tiderne. Der afsluttes med det medbragte 'skrot'.

Torsdag 17. februar

Aftenens program byder på tre usædvanlige film. Først skal vi opleve Hagen Hasselbalch's film fra 1963, **'Mennesker i København'**, - om Københavns trafikproblemer. Med sprælsk fantasi oplever vi den kommende storby's trafikale bilkaos - samtidig tegnes et filmisk billede af vor hovedstad.

Den næste film optaget af Ole Schelde i 1967 handler om **H.C. Andersens dannelsesrejse** til Rom i 1833. Ole er med sit filmkamera fulgt i digterens spor. Med HCA's egne skitser og kameraets øje skildres rejsen med stor indlevelse - fra Simplon over Milano til Firenze og Rom. Derfra til Napoli, Vesuv, Pompei, og Herculaneum for at ende på Capri. En meget følsom og smuk film fra en filmmesters hånd.

Til sidst skal vi se **'Storbritanniens Stemme'** fra 1942. Filmen betragtes som et propagandistisk hovedværk om Englands kamp mod nazismen. Den er optaget på et tidspunkt, hvor Den 2. Verdenskrigs udfald aldeles ikke var afgjort. En tankevækkende oplevelse set med nutidens øjne. Vi er stadigvæk modtagelige for lidt 'skrotsalg'.

Torsdag 16. marts

Svend Frederiksen vil endnu engang fortælle om fotomekaniikkens mange sære tilbøjeligheder til med årene, at komme ud af funktion - nu er gode råd dyre. Svend vil fortælle lidt om redningsmulighederne. Vi afslutter med det sædvanlige 'skrot' salg!

'Værkstedsaftenerne' fortsætter i Dansk Fotohistorisk Selskab.

De afholdes i Østerbro Medborgerhus på følgende datoer:

13. december 2000.

3. januar 2001.

31. januar og 28. Marts.

På gensyn Svend Frederiksen.

*Glædelig jul & godt nytår
Ønskes af redaktionen!*

Nye medlemmer

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkivs Fond
Nørrebrogade 66.D.,
2200 København N.

Peter Rotne
Kirkegade 130,
.6700 Esbjerg.

Ole V. Ladegaard
Liflandsgade 8, 1.tv.,
2300 København S.

Ivar Nordrum
Nåkkves Vei 3,
0670 Oslo
Norge.

Leise & Compagny A/S
Steen Leise-Hansen
Landemærket 29,
1119 København K.

Sören Anker
Storgatan 21,
312 30 Laholm
Sverige.

Peer Jansson
Ålykkevej 16,
2700 Brønshøj.

Simon Gylden
Storedal 10,
2770 Kastrup.

Velkommen!

Loppemarked og 'skrotsalg' i Jylland

Søndag d. 21. januar 2001

STUDIE 66

Mommarksvej 2, Vollerup
6400 Sønderborg.

Program

Kl. 10:00

Vi mødes i Studie 66 og stiller op til loppemarked - måske var det en idé at medtage eget klapbord!

Kl. 10:30

Fotograf Alfred Köpke fra Studie 66 byder velkommen og fortæller om fotografering af den kongelige familie.

Jan Klinksgaard har sammenstilt en lille udstilling af russiske rariteter og sovjetisk samlerguf. Erwin Meyer fremviser derefter sjældent Stazi-grej anvendt til spionage. Selskabet byder på kaffe/te og blødt brød.

Kl. 12:00

Frokost. Man kan bestille en let anretning til 25-30 kroner - TILMELDING NØDVENDIG!
Øl & vand kan købes til fornuftige priser.

Kl. 13:00

'Skrotsalg'

Kl. 15:00

Alle hjælper til med oprydningen - tak!

'Skrotsalget' vil blive afviklet som i København: Der er **INGEN** salær til selskabet, man beholder selv salgsprisen. Effekter til 'skrotsalget' skal afleveres inden frokosten

Tilmelding senest d. 12. januar til Kjeld Jensen, tlf.: 9733 - 5816 eller Høbrovej 19, Hvingel, 6950 Ringkøbing.

Vi ser frem til en hyggelig dag i det sønderjyske, og håber på et stort fremmøde.

Seminar i kamerareparation Ved Svend Frederiksen.

Lørdag - søndag den 10. - 11. februar 2001

Fjordvang Ungdomsskole, Velling
6950 Ringkøbing

Har du mod på selv at reparere apparaterne i din samling, er der nu chance for at mødes med ligesindede og udveksle erfaringer i en hel weekend. Det åbner mulighed for at gennemføre et projekt efter eget valg, som f.eks. adskillelse og rensning af en centrallukker, renovering af læderbeklædning, rensning og lakering. Svend Frederiksen vil deltage for at videregive sine erfaringer på området. Han medbringer sit selvbyggede måleudstyr, så der bliver mulighed for at teste lukkertider og fokusering.

Seminarieret gennemføres fra lørdag kl. 13:00 til søndag kl. ca. 16:00. Man er meget velkommen til at medbringe sengetøj, hvis man ønsker at sove på skolen. **Prisen for deltagelse er 50,- kr.**

Man må påregne udgifter til mad - evt. ved fælles indkøb.

Deltagerne i seminarieret vil inden weekenden få et brev tilsendt med oplysninger om, hvad man skal medbringe af værktøj m.m.

Tilmelding senest d. 22. Januar 2001 til Kjeld Jensen, Tlf.: 9733 - 5816 eller Høbrovej 19, Hvingel, 6950 Ringkøbing.

Søges: Til Voigtländer Prominent søges følgende: lædertaske, etuier til objektiver, støvdæksler, focarlinser (Proximeter) 1 & 2), samt defekt Prominentkamera og defekte objektiver - i øvrigt har alt tilbehør interesse.
Jesper E. Grevsen
Tlf: 3526 2259.

**Betalingsfristen for kontingentbetaling: den 1. februar 2001.
Efterfremsendelse af Objektiv koster ekstra kr. 9,75 - penge lige ud af lommen!**

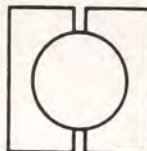
Fabrikvej 7 DK-6270 Tønder
Telefon 7372 3211

NJAL FOTO

NJALSGADE 22 - 2300 KØB. S. 3254 5590

Fax: 3254 3858

KODAK & H-COLOR

DE FORENEDE FOTOLABORATORIER A/S

Kamera-specialisten

AGFA

FREDERIKSSUNDSVEJ 136 - 2700 BRØNSHØJ -

TELF/FAX: 3860- 6317.

GOECKER
PROF-SERVICE
35 82 11 00

Tiltingade 13A • 2200 København N
Postbox 666 • Fax 35 82 52 00

◆ Polaroid

Toftebakken 2 G

Postboks 9

3460 Birkerød Tlf. 45 82 52 90

Fax 45 82 52 95.

Christianshavns

FOTO

FILM fremkaldes
og kopieres

artikler TORVEGADE 55

Telefon: 3257 7871

brugt foto
købes -
køb - salg -
bytte

ALT I TRYKSAGER

IDÉ/LAYOUT, DTP, REPRO.

1, 2 & 4-FARVE OFFSET, DIGITALT TRYK,
MASSEKOPI, FARVEKOPI, GIGANTKOPI
BOGBIND OG UDSANSNING

TOBEMO OFFSET A-S

SMEDEVANGEN 2 • 3540 LYNGE • TLF. 48 19 28 48

VESTERBROGADE 179

Telefon 3321 4476

Åbent: ma.-to. 9-17.30, fr. 9-19, lø. 9-13
50% RABAT PÅ FOTOARBEJDE - POSTORDRE

Fax: 3131 1416

HERBST & PREUSS FOTO

ØSTERBROGADE 54 - 2100 KØBENHAVN Ø. TELF: 3542 7117

COLOR FOTO

LYNGBY

4 5 8 8 3 6 7 6

COLOR FOTO

FREDERIKSBERG

3 8 1 0 8 2 1 3

COLOR FOTO

ESPERGÆRDE

4 9 1 3 2 3 7 7

HØRSHOLM FOTO

HØRSHOLM

4 5 8 6 0 3 5 0

BESTYRELSE, ADRESSER M.M.

Formand

Svenn Hugo
Orebyvej 27,
4990 Sakskøbing.
Tlf: 5470 5595
Vildmanden@email.dk

Næstformand

Gunni Jørgensen
Dådyrvej 23, Ejby
4623 Lille Skensved.
Tlf. og fax: 5682 0491
Gunni.j@get2net.

Redaktør

Flemming Berendt
Postboks 49
Teglgårdsvej 308,
3050 Humlebæk.
Tlf. og fax: 4919 2299
dfs@post.tele.dk

Kasserer

Svend Erik Jeppesen
Arnakvej 74,
8270 Højbjerg.
Tlf.: 8627 2124
l-se.jeppesen@stofanet.dk
Giro konto nr. 1 50 64 47

Anvisningssalgsleder

Niels Resdahl Jensen
Rygårds Allé 33A,
2900 Hellerup.
Tlf. og fax: 3962 0962

Best. Medlem

Leif Germann Jensen
Gl. Kongevej 172c.II,
1850 Frederiksberg C
Tlf.: 3321 4367

Jyllandsafdeling

Kjeld Jensen
Høbrovej 19, Hvingel
6950 Ringkøbing.
Tlf.: 9733 5816
kmoqkj@post5.tele.dk

Møder: København

Vinterhalvåret
3. torsdag i måneden kl. 19.30
Østerbro Medborgerhus
Århusgade 103,
2100 København Ø.
Tlf: 3538 1294

Møder: Jylland

Oktober og januar/februar
'Kulturellen'
Nørregade 7,
7400 Herning.

Æresmedlemmer: Sigfred Løvstad - John Philipp - Kurt Petersen

Redaktion

Objektiv udsendes i april, september og december. Gamle numre kan købes.

Ca. hvert andet år udsendes en opdateret medlemsliste.

Indholdsfortegnelse over alle numre af Objektiv kan rekvireres.

Henvendelse: Flemming Berendt.

internet & E-post:

<http://home0.inet.tele.dk/dfs/>
dfs@post.tele.dk

Webmaster

Peter Haagen
Tlf.: 8669-6057
haagen@post6.tele.dk

Økonomi & adresseændring:

Kontingent: kr. 300,-. (Medlemsperiode: 1. Januar til 31. december).

Girokort udsendes med decembernummeret af Objektiv.

Kontingentet skal være betalt senest **1. Februar**. DFS's gironummer **1 50 64 47**

Henvendelse: Svend Erik Jeppesen.

Anvisningssalg & loppemarked:

Medlemskab af DFS er obligatorisk for at kunne deltage i køb og salg. Sælger og køber betaler hver 12,5% i salær til DFS.

Skriftligt bud fremsendes til anvisningssalgslederen. Anvisningssalg afholdes normalt på generalforsamlingen i april, i

oktober i Jylland og decembermødet i København. Skriftlig tilmelding af fotografika senest **1. marts, 10. august og 1.**

november. Derudover afholdes loppemarked i januar/februar, april, september og oktober.

Henvendelse: Niels Resdahl Jensen.

Følgende har bidraget med materiale eller andet:

Danmarks Fotomuseum - Andrew Daneman - Carl H. Hansen - C. Cuculiza - Torben Lind - Niels G. Carlsen

Indsendt materiale er underlagt bladets almindelige layout.

ISBN 0107-6329 Denmark

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af skriftet samt dele deraf er KUN tilladt efter skriftlig tilladelse fra Dansk Fotohistorisk Selskab.

No part of this publication may be reproduced in any form without permission in writing from the Copyright holder.

Copyright Dansk Fotohistorisk Selskab ©. All right reserved under international Copyright Convention.

Tryk: PE Offset, Tømrervej 9, 6800 Varde.

POSTBESØRGET BLAD
NR. 51049 (8245 ARC).

Glædelig Jul

PHOTOGRAFICA
CLASSIC CAMERAS

SKINDERGADE 41 • 1159 KØBENHAVN K • TEL 33141215 • WWW.PHOTOGRAFICA.COM

